

ILMAILUALAN UNIONI IAU:N JÄSENLEHTI

Unioni

29.10.2010

NRO 5

Sovittelijalla töitä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Miksi ovet ei aukene meille?
- 8 Tilaajavastuulakia pitää uudistaa
- 8 Kuljetusliittojen yhteistyöhanke etenee suunnitellun mukaisesti
- 9 Lyhyt kääntö
- 10 Hapsu – Muuttuvat laulut/b-puoli

Tee hyvä työ. Liite keskiaukeamalla.

Arto Kujala

- 12 Uusi IRKAmies – Kari Kallio johtamaan työttömyyskassaa
- 14 Täydelliset markkinat Kongossa
- 16 Työehtojen heikentäminen vuokratyön kautta lopetettava
- 16 SAK palkitsi nuoren luottamusmiehen
- 16 ”Kun kukaan ei ole pyytänyt”
- 18 Jukeboxi – Kuningskobra
- 22 Työ – muuttaa maailmaa ja muuttuu maailman mukana
- 25 Lentokone murskasi miehen jalat
- 27 Kolumni
- 28 Reindeerspotting – Ei punaista tupaa, ei perunamaata
- 29 Kynsinhampain
- 30 SAK ja lennonjohtajat solmivat yhteistyösopimukset
- 30 Kuvakulma kaipaa lukijan näkökulmaa
- 30 Kuvakulma
- 31 Pellen päiväkirja

KANSIKUVA:

Ympäri vuorokautiseen palveluyhteiskuntaan siirtyminen liittokierrosten kiihtyessä vapauttaa työrauhaa repiviä voimia pöytien molemmilla puolilla.

Hugo Simberg – Tienhaarassa

Sanna Kallio – kuva

JM Koskinen – näki kauhut kaikkialla

Unioni

Levikki 4400
14. Vuosikerta

Julkaisija
Ilmailualan Unioni IAU ry

ISSN
1795-2840 (Painettu)
1795-343X (Verkkoalehti)

Päätoimittaja
Juha-Matti Koskinen
Puh. 040 766 9040
juha-matti.koskinen@iau.fi

Toimitussihteeri
Pekka Kainulainen
Puh. 040 528 8166
pekka.kainulainen@iau.fi

Toimituskunta
Markus Berg
Arto Kujala
Ari Miettinen
Vesa Suni
Tommi Toivola

Kirjeenvaihtajat
Pekka Hintikka
Erkki Luoto
Tuomo Oksanen
Sari Virta

Toimitus
John Stenbergin ranta 6
PL 337
00531 HELSINKI
Fax. (09) 47857 250

Osoitteenmuutokset
Liiton jäsenistön osoitteenmuutokset päivittyvät automaattisesti postiin/väestörekisteriin tehdyn ilmoituksen perusteella. Muut osoitteenmuutokset voi toimittaa mieluiten sähköpostitse osoitteeseen iau@iau.fi.

Ilmestyminen
Lehti ilmestyy v. 2010 kuusi kertaa.
Ilmestymisaikataulu sivulla 30.

Aineisto
Toimitus ei vastaa pyytämättä lähetettyistä aineistoista eikä palauta niitä.

Ulkoasu
Sign Design Oy/Sanna Kallio

Paino
Sälekarin Kirjapaino Oy
Somero

Perimmäisiä vastauksia

Tämän pääkirjoituksen oli tarkoitus käsitellä Lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimuksen uusinta versiota. Siihen ei tällä kertaa ollut kuitenkaan mahdollisuutta, osapuolten hylättyä valtakunnansovittelijan sovintoesityksen sunnuntai-iltana 24.10. Tulosten sijasta voimme kuitenkin jo nyt tehdä jotain havaintoja ja pohdintoja neuvotteluprosessista.

Takkuista on ollut. Olemme pyörineet samojen perimmäisten kysymysten äärellä oikeastaan jo edelliseltä kierrokselta asti. Tämä lienee liittokierrosten arkea, joka mahdollistaa tavoiteasetteluja pöydän molemmin puolin, joille ei keskitetyn ratkaisun olosuhteissa olisi sijaa. Ne liittyvät palkkaukseen, mutta yhä enenevässä määrin myös työsuhteiden laatuun. Perimmäisiä nämä kysymykset ovat IAU:lle siksi, että ne koskettavat kaikkia jäseniä riippumatta siitä ovatko he työssä ilmailualan teknisissä-tai maapalvelutehtävissä.

Jostain työnantajan kannanotoista on saanut sellaisen kuvan, että IAU ei tunnusta osa-aikatyön olemassaoloa. Näin ei ole. Osa-aikatyötä lentoliikenteen palveluissa on tällä hetkellä, ollut menneisyydessä ja on luultavasti tulevaisuudessaakin. Sille on olemassa tarvetta ja ihmisiä, joiden elämäntilanteeseen se sopii. Se ei kuitenkaan saa syrjäyttää, kuten joillain aloilla on jo käynyt, kokopäiväisiä työsuhteita. Veroja ei ole hyvä laittaa valtion ja työntekijöiden toimeentuloa sosiaalitoimen maksettavaksi.

Lähes samoin on laita vuokra- ja alihankintatyön suhteen. Ei IAU niiden käyttöä kategorisesti vastusta, silloin kun omat resurssit eivät riitä. Ainoa tavoitteemme on välttää työehdoilla kilpailu. Työn tilaaja edellyttää ilmailualan töitä teettäessään sen yleissitovien työehtojen noudattamista. Tämä sitoo työnantajaa ainoastaan sopimuksemme tarkoittamien töiden piirissä.

Kolmas esille nostettu asia on tasoittuvan työajan raamisopimus. Tässä kääntyvät asiat pääläelleen. Yleensä työnantajat kantavat huolta siitä, että sopimisessa ei tarpeeksi huomioida paikallisia olosuhteita. Lupausta siitä, että työehtosopimukseen kirjattu malli ei vaikuttaisi jo tehtyihin sopimuksiin, kaipaa vahvemmat taikut ollakseen uskottava.

Kestävän ratkaisun löytäminen näihin kysymyksiin rauhoittaisi ilmapiiriä, joka on tulehtunut kahden viime vuoden aikana huolestuttavalle tasolle. Jo pelkästään uusien kiistanaiheiden löytäminen olisi virkistävää vaihtelua.

JM KOSKINEN

”

*Ammattiliiton ja
työnantajan suhde
lipsuu helposti
muistuttamaan
karikatyyriä vanhasta
avioparista, jotka
näksättävät vuosi-
tolkulla samoista
aiheista – kumman-
kaan enää kuun-
telematta.*

Miksi ovet ei aukene meille?

Jää laulussa arvailujen varaan. Tämä juttu puolestaan selvittää miksi lentokoneen ovet yleensä avautuvat sujuvasti.

Hannu Tarkkala irrottaa ensin oven ...

...alimmaisista kiinnityksistä...

...ja sitten yhdessä Timo Yletyisen kanssa koko oven.

■ Lentokoneen ovista matkustajien käytössä on yleensä kaksi. Yksi sijaitsee edessä, ja toinen takaosassa. Matkustajasillapaikoilta lähdettäessä on matkustajien käytössä useimmiten vain etuovi. Ovia lentokoneessa on kuitenkin useita. Huolto-ovia käytetään mm. tarvikkeiden, ruokien ja juomien kuormamiseen. Lisäksi ovat hätäuloskäynnit.

Lentokoneen ovia avataan sekä suljetaan tämän tästä, joten luonnollisesti niiden kuntoa ja toimintaa seurataan jatkuvasti. Matkustamohenkilökunta tarkastaa aina ennen lentoa, paitsi että ovet ovat kunnolla kiinni, myös hätäpoistumiseen tarkoitettujen liukumäkien toimintakunnon. Lisäksi ovien rakenteissa olevat anturit antavat ohjaamoon tiedon siitä ovatko ovet kunnolla suljetut.

Tarkastus ja...

Päivittäisissä teknisissä tarkastuksissa ovien kunto huomioidaan visuaalisesti. Huoltohalleissa tehtävässä huollossa on yhtenä tehtävänä usein oven liukumäkien ja hätäaukaisupullojen paineiden ja kunnan tarkastus, oven toiminnan kokeilu, sekä liikkuvien osien voitelu. Myös ovien tiivisteitä voidellaan säännöllisesti.

Jos toimintakokeilussa jokin asia ei toimi täysin ohjeiden mukaisesti, ongelma selvitetään. Useimmin ongelman aiheuttajana on kuluma. Näin on asian laita laakereiden säännöllisestä, ja niiden käyttöikä huomattavasti jatkavasta, voitelusta huolimatta. Kunhan aika lopulta ottaa aineesta voiton ovat edessä...

Toimenpiteet

Kuluneen laakerin vaihto on sinänsä aivan rutiinitoimenpide. Kunhan ensin vain huomioidaan pari pikku seikkaa: lentokoneen oven varsin lukuisat ja kovin pienet osat irrotetaan. Tarvittaessa koko ovi joudutaan irrottamaan laakerivaihdon mahdollistamiseksi.

Matkustajan on hyvä tietää, että laakereiden varassa ovet eivät lennolla ole paikoillaan. Vaan ovet on suunniteltu siten, että lennon aikana ilmanpaine-ero

Tarkkala ja Raimo Wathen nostavat irrotetun oven pois paikaltaan...

...ja siitä hellävaroen lattialla odottaville huoltopukeille.

Pekka Hanski asentaa oven kynnyksen suoalistaa.

matkustamon ja ulkoilman välillä painaa ne erittäin lujasti paikoilleen runkoa vasten. Toimintaelokuvissa suoritettut dramaattiset poistumiset siivelle nyrkkitappeluun eivät siis ole lähtökohtaisestikaan mahdollisia.

Toinen suuremmissa huolloissa työtä teettävä vaihe on oven kehyksen rakenteiden tarkastus. Niihin käsiksi pääseminen edellyttää enemmän käsityötä. Tieltä on silloin purettava, jotain pientä, kuten esimerkiksi vessa tai keittiön kaapisto.

Suutarin lapsen kenkien kanssa on niin ja näin. Jos kiinnittäisin yhtä paljon huomiota autoni ovien huoltoon, ei minun tarvitsisi aina talven tullessa tuskailla kiinni jäätyneitten tiivisteitten kanssa. Joka talvi se on minut kuitenkin yllättänyt.

Teksti ja kuvat: MARKUS BERG

Kun henkes on muillekin kallis.

Turvan Henkikulta on ammattiliittojen jäsenille tarkoitettu henkivakuutus, jonka avulla voit taata perheesi tutun arkielämän jatkuvuuden ja taloudellisen turvallisuuden. Se tuo turvaa vuosiksi ja vuosikymmeniksi eteenpäin.

**Testaa henkikultasi osoitteessa
www.henkikulta.fi**

Vakuuta perheesi tulevaisuus ja ota yhteyttä.
Olemme lähellä sinua toimipaikoissamme ja netissä.

Joskus sinäkin olet poissa

Palvelunumero 01019 5110 • www.turva.fi

Olemme asiakkaidemme omistama suomalainen vakuutusyhtiö. Keskitymme erityisesti liittojen vakuuttamiseen, joten liittosi jäsenenä saat meiltä huomattavia etuja.

Kuolemanvaravakuutuksen myöntää Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola ja tapaturmavakuutukset Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva.

Tilaaja- vastuulakia pitää uudistaa

■ SAK kannattaa lämpimästi ministeri **Juha Rehulan** aloitetta tilaajavastuulain täsmentämiseksi.

– Lainsäädäntöä pitää uudistaa, jotta harmaa talous saataisiin kuriin. Hienoa, että ministeri ollut asiassa aloitteellinen, SAK:n edunvalvontajohtaja **Nikolas Elomaa** sanoo.

SAK:n mukaan tilaajavastuulain uudistamisessa tulisi säätää muun muassa tilaaja tai pääurakoitsija yhteisvastuulliseksi alemman portaan palkkojen, verojen ja sosiaalivakuutusmaksujen laiminlyönnestä.

Tilaajavastuulakia pitäisi myös laajentaa: esimerkiksi itsenäisen työnsuorittajan selvitysvelvollisuuden tulisi jatkossa koskea kaikkia toimialoja. Alihankintaketjussa selvitysvelvollisuuden pitäisi ulottua kaikilla toimialoilla ketjun kaikkiin toimijoihin.

– Loputtomat alihankintaketjut mahdollistavat väärinkäytökset. Tilaajavastuulain pitää edellyttää pääurakoitsijalta, että lakia ja työehtosopimuksia noudatetaan alihankintaketjun joka tasolla, Elomaa muistuttaa.

Tilaajavastuulain mukaan työn tilaajan on selvitettävä, että alihankintayritys tai työvoimaa vuokraava yritys huolehtii työnantajavelvoitteistaan, kuten työehtosopimusten mukaisten palkkojen sekä sosiaaliturva- ja eläkemaksujen maksamisesta.

Sosiaali- ja terveysministeri Juha Rehula ja työministeri **Anni Sinnemäki** ryhtyivät selvittämään tilaajavastuulain muutostarpeita Olkiluodon ydinvoimalatyömaalla tehdyssä työsuojelutarkastuksessa löytyneiden puutteiden vuoksi.

Saana Lamminsivu

Etualalla edustajiston varapuheenjohtaja Tommi Toivola ja hallituksen jäseniä tarkkaavaisina, kuten aina.

Kuljetusliittojen yhteistyöhanke etenee suunnitellun mukaisesti

■ SAK:laisten kuljetusliittojen hallitukset näyttävät vihreää valoa jatkaa työtä yhteisen kuljetusalojen ammattiliiton perustamiseksi, jonka päämääränä on aikaansaada uusi edunvalvontaa ja järjestövoimia yhdistävä noin 100 000 jäsenen logistiikka-alan ammattiliitto.

Hankkeessa ovat mukana **Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT, Ilmailualan Unioni IAU, Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU, Suomen Merimies-Unioni SMU, Suomen Lentoemäntä- ja Stuerttiyhdistys SLSY ja Veturimiesten liitto VML.**

Kuljetusliittohankeessa mukana olevien ammattiliittojen hallitukset pitivät yhteiskokouksen 20.–21.9.2010 Kirkonummella.

Hyvässä yhteistyössä sujuneessa taapamisessa todettiin edellytysten yh-

teiseen kuljetusalan ammattiliittoon tähtäävän hankkeen jatkamiseksi olevan hyvät. Työtä uuden kuljetusalojen ammattiliiton perustamiseksi jatketaan näin ollen suunnitellun mukaisesti.

Ensimmäisen kokonaishahmotelman uudeksi kuljetusalojen ammattiliitoksi on tarkoitus valmistua vuoden 2011 aikana.

Saana Lamminsivu

Suokas (vas), Röppänen, Nikulainen (vml) ja Koskinen. Joskus vielä yhteistä shakkia?

Osa-aikaeläke pidentää työuraa

■ Eläketurvakeskuksen selvityksen mukaan osa-aikaeläkkeelle siirtyneillä on takanaan pitkä ja eheä työura. 58-vuotiaana osa-aikaeläkkeelle vuosina 2005–2009 jääneet ovat työskennelleet noin puolitoista vuotta pidempään kuin työssä täysiaikaisesti jatkavat ikätoverinsa. Osa-aikaeläkkeeltä siirtyään ylivoimaisesti eniten vanhuuseläkkeelle (73 prosenttia) ja vain vähän työkyvyttömyyseläkkeelle (9,2 prosenttia). Koska noin joka kymmenes ilmoittaa siirtyvänsä osa-aikaeläkkeelle huonon terveyden takia, voidaan sanoa, että tämä ryhmä on kyennyt välttämään työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymistä osa-aikaeläkkeen avulla.

Osa-aikaeläkeläiset ovat lisäksi myöhentäneet eläkeaikeitaan vuoden 2005 eläkeuudistuksen jälkeen. Näin osa-aikaeläkejärjestelmä näyttää tukevan työurien pidentämistavoitetta.

Osa-aikaeläkkeelle on sen voimassa

ollessa, vuodesta 1987 lähtien, siirtynyt kaikkiaan 105 000 ihmistä. Ikärajaa on muutettu vuosien aikana, vuoden 2011 alusta alle 60-vuotiaat eivät enää voi jäädä osa-aikaeläkkeelle. Ikärajan nosto koskee vuonna 1953 tai sen jälkeen syntyneitä.

Selvityksen mukaan osa-aikaeläkkeelle siirtyminen ei juuri vaikuta tulotasoon. Keski- ja hyvätuloisilla tulotaso säilyy, verotus huomioon ottaen, noin 90 prosentin tasolla verrattuna eläkettä edeltävään palkkaan. Pienituloisilla tulotason pudotus on suurempi.

Osa-aikaeläkkeelle siirtyneiden ansiotaso heidän vielä ollessaan kokoaikatyössä on noin 30 prosenttia parempi kuin muiden samankäisten. Tämä selittyy sillä, että osa-aikaeläkkeelle siirtyvät ovat enimmäkseen asiantuntija-ammateissa työskenteleviä toimihenkilöitä.

Lähde: Eläketurvakeskus

Saariselälle lomailemaan

■ Liitolla on jäsentensä virkistämistä varten loma-asunto Saariselällä. Teerenpesue H65 loma-asunnossa on vuodepaikat 4 henkilölle.

www.saariselka.com

Varauksia hoitaa Saariselän keskusvaraamo. Varauksen voi tehdä puhelimitse numerosta +358 (0)16 554 0500 tai sähköpostitse osoitteessa keskusvaraamo@saariselka.com

Avaintietoa työmarkkinoista

■ Kuinka pitkä on koeaika? Miten palkka määräytyy? Mistä apua, kun työpaikalla on pulmia? Vastaukset näihin ja muihin työhönsä liittyviin kysymyksiin löytyvät työmarkkinakeskusjärjestöjen verkossa julkaisemasta Työmarkkina-avaimesta.

Työmarkkina-avaimesta pääsee linkkien kautta myös syventävään työelämätielouteen, jota löytyy työntekijä- ja

työnantajajärjestöjen sekä muiden työelämätoimijoiden verkkosivuilta.

Työelämässä pärjätäkseen sekä työntekijöiden että työnantajienkin on hyvä tietää keskeiset oikeutensa ja velvollisuutensa. Työlainsäädäntö luo pohjan työelämän pelisäännöille, joita työ- ja virkaehtosopimukset täydentävät.

Työmarkkina-avaimen sisällön ovat tuottaneet palkansaajien ja työnantaji-

en keskusjärjestöt Akava, SAK, STTK, EK, KT, VTML sekä KiT. Keskusjärjestöt päivittävät verkkosivuston tiedot puolivuositain.

Aineiston suomen-, ruotsin- ja englanninkieliset versiot löytyvät osoitteista:

www.tyomarkkina-avain.fi

www.arbetsmarknadsnyckeln.fi

www.guidetoworkinginfinland.fi

Muuttuvat laulut / B-puoli

Lentoliikenteen palveluja koskevasta työehtosopimuksesta aloitettiin neuvottelut toimialan ollessa jälleen kasvussa. Neuvottelut päättyivät valtakunnansovittelijan johdolla käytävään pakkosovitteluun.

■ Viime keväänä IAU solmi historian-
sa lyhytkestoisimman työehtosopimuk-
sen. Sopimusta edelsi viisi kuukautta
kestänyt sopimukseton tila - sekin his-
toriallinen, pituudessaan. Uusia sopi-
musneuvotteluja käytiin viisi viikkoa
ennen IAU:n antamaa työtaisteluva-
roitusta. Työtaisteluvaroitus on välitön
syy joutua sovitteluun, mutta osapuol-
ten päättymiselle Boulevardilla sijaitse-
vaan valtakunnansovittelijaintoimis-
toon on muitakin ulottuvuuksia.

Nokka notkahti

Lähihistoriassa lentoliikenteen toimi-
ala on käynyt läpi lyhyen ja syvän suh-
dannekuopan. Kuoppaa tasaamaan
IAU muutti kesällä 2009 työehtosopi-
mustaan jatkuvan neuvottelun periaat-
teella. Muutos mahdollisti ns. vakau-
tussopimusten teon, mutta vapaaeh-
toisten ja määräaikaisten säästötoimien
aikaansaaminen jäi viime kädessä kes-
kinäisen luottamuksen löytämisen va-
raan yrityskohtaisella tasolla. IAU:n so-
pimuskentässä luottamus löytyi ja va-
kautussopimukset neuvoteltiin Finnair
Tekniikkaan sekä Finnair Cateringin
myymälöihin ja varastoon.

Finnairin toimitusjohtaja **Jukka Hie-
nosen** eroilmoitus osui samalle päiväl-
le, kun tekniikan vakautussopimus vah-
vistettiin. Tämä aiheutti ongelmia mui-
hin vakautussopimusneuvotteluihin,
sillä IAU oli valmistautunut tekemään
vakautussopimukset läpi koko konser-

nin. Päämääränä oli konsernin kaikkia
IAU:laisia työntekijöitä koskeva tasa-
puolinen vakautusratkaisu, jonka suh-
dannekuoppaa tasaava yhteisvaikutus
olisi ollut huomattavasti yksittäisiä va-
kautussopimuksia suurempi.

Hienosen eron jälkeen vakautussopi-
musneuvottelujen jatkaminen edellytti
yhteydenottoa konsernin hallituksen
puheenjohtajaan **Christoffer Taxelliin**.
IAU:n aloitteesta yksipuolisesti uudel-
leen käyntiin saatetuista ja ylläpidetyis-
tä vakautussopimusneuvotteluista tuli
kuitenkin farssi. Neuvottelut näivettyi-
vät ja ilman toimitusjohtajaa ajalehtivas-
sa konsernissa alettiin puuhailla jälleen
vanhaan malliin lempiteeman, ”ydinlii-
ketoimintastrategian”, parissa.

”Kymmenen miljoonan euron säästöt” ja ”Korkki kiinni pojat”

Joulukuussa parkaisi ydinliiketoimin-
nan ulkopuolelta päivänvaloon Barona
Handling Oy ja jo tammikuussa 2010
Hassisen kone yskähteli ilmoille sa-
noittamansa laulun ”kymmenen mil-
joonan euron säästöt”. Tyyliiltään vi-
rallista neuvostorockia teennäisyydes-
sään muistuttavan valtion lentoyhtiön
taloustiedottajan laulusta ei tullut hit-
tiä. Kappale painui unholaan saman
tien aamutelevisiossa tapahtuneen en-
si-esityksensä jälkeen. Tänä syksynä ei
kukaan – ei edes tiedottajan vähälukui-
set fanit – muista säästöistä kertonutta,
sinänsä omaperäistä seipitystä.

Vastapainona työnantajan villiin me-
noon IAU hoiti puutarhaansa antamalla
kaikkien kukkien kukkia. ”Matkatavara-
kaaos” vakiintui tiedotusvälineiden sa-
nastoon ja levy-yhtiön toimitusjohtajan
oivaltava, vähäeleinen tilanneanalyysi
”Korkki kiinni pojat” nousi ikivihreiden
kappaleiden joukkoon. TV:n pääuutislä-
hetys toisti sitä useampana iltana peräk-
kään ja taisipa joku TV:n naistoimittajis-
ta vielä aamulähetyksessäkin todeta, et-
tä se oli ihanasti sanottu.

Entä nyt?

Näiden tapahtumien jälkeen vähem-
män ihanaa viestitettävää on ollut tä-
män syksyn työehtosopimusneuvotte-
luista. Ymmärrettävää on, että ”kym-
menen miljoonan euron säästöstä” ei
ole työehtosopimuspöydässä jaettavaa
– ei vaikka kehnon demoversion kai-
vaisi vielä kerran esiin. Vähemmän ym-
märrystä sen sijaan on sillä, että tekni-
kan vakautussopimus ei ole edesautta-
nut teknisiä palvelutehtäviä koskevien
esitysten käsittelyä sopimuspöydässä.

Ikääntyvien työntekijöiden työajan
asteittainen lyhennys ja palkkaus- ja ko-
kemusvuosilisäjärjestelmän uudistami-
nen siirrettiin työehtosopimusneuvot-
telujen ajaksi perustettuun tekniikan
työryhmään. Ryhmätyöskentely juuttui
kuitenkin nopeasti siihen asetelmaan,
että tekniikan ammattiosastot esittivät
hallitukselle lakkovaroituksen antamis-
ta koskien teknisiä palvelutehtäviä. Al-

koi pakkosovittelu valtakunnansovittelijan johdolla.

Työehtosopimusneuvottelut ja pakkosovittelu eroavat monella tapaa menettelynä toisistaan. Selkein ero on, että peliin tulee mukaan tuomari ja tulostaulu kelloineen sekä yleisöä sankoin joukoin. Näin etenkin, jos mahdollinen työtaistelu koskettaa ulkopuolisia. Lentoliikenteessä asia on juuri näin.

Neuvostorockia, ikivihreää ruohoa ja vapaata rakkautta

Jos kanssakäyminen ammattiliittojen ja Finnair-konsernin välillä ei löydä uusia uria, oli sitten kysymys emoyhtiöstä, tytäryhtiöistä tai Finnairin kumppanuusyrityksistä, on neuvostorockia ja ikivihreää ruohoa odotettavissa jatkosakin. Mutta myös vapaata rakkautta. IAU:n avoliittolainen, Suomen Lento-

emäntä- ja Stuerttiyhdistys SLSY, on ollut sopimuksettomassa tilassa jo puoli vuotta. Se lyö IAU:n ennätyksen, mutta yltää tuskin Finnairin lentäjäyhdistyksen legendaarisiin lukemiin. Avoliiton velvollisuuksiin nimittäin kuuluu pitää kumppanistaan hyvää huolta.

JUHANI HAAPASAARI
IAU:n puheenjohtaja

Kari Kallio johtamaan työttömyyskassaa

Uusi IRKAmies

Ilmailu- ja Rautatiekuljetusalan Työttömyyskassa sai uuden vetäjän, kun Kari Kallio aloitti kassanjohtajan työnsä heinäkuun alussa.

■ Hän toimi VR Koulutuskeskuksen päällikkönä loppuvuodesta 2006 alkuvuoteen 2010 ja sitä ennen pitkään Rautatievirkamiesliiton puheenjohtajana.

– Moni ajatteli, että lähdin nopeasti koulutuskeskuksen palveluksesta, mutta työskentelin siellä kaikkiaan neljä ja puoli vuotta. Se ei ole niin lyhyt aika, Kallio toteaa.

Mahdollisuus kehittyä esimiehenä

Hän aloitti työnsä koulutuskeskuksessa ajatuksella, että tulevat vuodet olisivat kiihkeitä koulutusvuosia.

Koulutusmäärät lähtivätkin nousuun parin vuoden aikana: – Muun muassa veturinkuljettajia koulutettiin reippaaseen tahtiin.

– VR:n muutostilanne aiheutti kuitenkin sen, että rekrytointeja jälleen keran lykättiin ja jäädettiin.

– Siinä vaiheessa ajattelin, että seuraajalla olisi nyt hyvä tilaisuus valmistautua tulevaisuuden rekrytointeihin ja koulutuksiin.

Kaiken kaikkiaan VR Koulutuskeskuksessa työskentely oli Kalliolle hyvä kokemus ja mahdollisuus kehittyä esimiehenä: – Siellä työskentelee hyvä ja ammattitaitoinen porukka.

Koulutuksella lisää mahdollisuuksia

Kallio ei alun perin ajatellut, että olisi koulutuskeskuksen palveluksessa eläkkeelle asti. Hän suoritti 2009–2010 johtamisen erikoisammattitutkinnon pa-

rantaakseen mahdollisuuksiaan siirtyä muihinkin johtamistehtäviin.

Lisäksi hän on suorittanut muun muassa oikeustieteellisiä, kuten työoikeuden opintoja Turun yliopistossa.

Yhtenä vaihtoehtona Kalliota kiinnostivat järjestöpuolen tehtävät ja satumalta loppukevällä tarjoutui mahdollisuus työttömyyskassan johtajan tehtäviin.

Ilmailu- ja Rautatiekuljetusalan Työttömyyskassan toiminta oli hänelle pääpiirteissään tuttua; olihan hän toiminut aiemmin vuosia kassan hallituksessa.

– Tämä on kuitenkin sisällöltään uusi tehtävä ja kassan varsinaisessa toiminnassa riittää uutta opittavaa.

Työttömyysturvasta jatkuvaa keskustelua

Kallion mukaan kassan toiminnassa haasteena on yleisellä tasolla muun muassa jatkuvan yhteiskunnallisen keskustelun aiheena oleva työttömyysturva. Siihen liittyy esimerkiksi keskustelut ja toimet työurien pidentämisestä.

– Niitä pitää seurata suurella tarkkuudella ja pyrkiä vaikuttamaan sekä ammattijärjestöjen että Työttömyyskassojen Yhteisjärjestön kautta, hän mainitsee.

– Työttömyysturvalakiin tuli vuodenvaihteessa runsaasti muutoksia eikä kaikkiin soveltamistilanteisiin ole vielä valmiita vastauksia.

Jäsenten asiat hoidetaan aina

Kallio toteaa, että oman kassan osalta syksyllä otetaan käyttöön uusi mak-

Charlie ja enkelit. Vasemmalta Paula Seppälä, Sari Meling ja Mirva Tuomi.

*Työttömyysturvan
periaatteet kannattaa
selvittää, vaikka
työttömyys ei juuri
nyt uhkaisikaan.*

Hakemuspinit eivät Irkassa onneksi ole mahdottomiksi kasvaneet.

satusjärjestelmä, johon liittyy henkilökunnan kouluttautumista ja perehtymistä: – Uskon, että käyttöönotto tulee menemään ihan hyvin.

– Asiakkaille tämä muutos mahdollistaa ainakin osittaisen sähköisen asiointin työttömyysturvan jatkohakemuksissa. Tästä annetaan tarkempaa tietoa lähempänä vuodenvaihdetta.

Työttömyyskassaan kuuluvan seitsemän asiamiespiirin, Ilmailualan Unioni IAU:n, Merivartioliiton, Rautatieläisten Liiton, Rautatievirkamiesliiton, Tulliliiton, Vankilavirkailijain Liitto VVL:n ja Veturimiesten liiton kautta kassassa on 19000 jäsentä.

– Liitoilla on meneillään järjestörakenteisiin liittyviä kehittämishankkeita, jotka voivat muutaman vuoden sisällä tuoda myös muutoksia, kuten jär-

jestöfuusioita ja sitä kautta kassojenkin fuusioita.

Kallio korostaa, että kassan jäsenen työttömyysturva ja asioiden hoito turvataan kaikissa olosuhteissa:

– Jäsenen kannattaa pitää jäsenyytensä voimassa ja jäsenmaksunsa kunnossa.

– Jos jäsen jää työttömäksi tai tulee lomautetuksi on tärkeätä noudattaa työttömyyskassan ja työ- ja elinkeinotoimiston ohjeita. Työnhakijaksi on ilmoittauduttava välittömästi.

Suhteellisen hyvä työllisyystilanne

– Huolimatta siitä, että kassan toimialoilla on ollut yhteistoimintaneuvotte-luja ja voimakkaita muutoksia esimerkiksi VR:llä, Finnairilla ja valtiolla, työllisyystilanne on suhteellisen hyvä.

– Meillä ei esimerkiksi hakemusten käsittelyajat ole venyneet sellaisiksi kuin ne pahimmillaan ovat joissakin kassoissa viime aikoina olleet. Kassan toimialojen työllisyystilanne näkyy myös kassan suhteellisen alhaisena jäsenmaksuna, Kallio sanoo.

Hän kehottaa jäseniä tutkimaan aika ajoin sekä työttömyyskassan (www.irkatk.fi), kassojen yhteisjärjestön (www.tyj.fi) että työ- ja elinkeinoviranomaisten (www.mol.fi) internetsivuja.

– Sivuilla on hyödyllistä yleistietoa, johon kannattaa tutustua viimeistään siinä vaiheessa, jos tarvitsee kassan palveluja. Asiointi helpottuu, kun katsoo ohjeita etukäteen.

Teksti ja kuvat: SOILE OLMARI

Kun työllistämisen ”esteet” poistetaan, niin syntyykö hyvinvointia?

Täydelliset markkinat Kongossa

Matkapuhelinten käyttö on kasvanut räjähdysmäisesti viimeisen kymmenen vuoden aikana ja jatkaa nyt kasvuaan kehitysmaissa, erityisesti Afrikassa. Laitteiden valmistukseen tarvitaan monenlaisia mineraaleja ja metalleja, esimerkiksi kobolttia, jonka suurin tuottajamaa on Kongon Demokraattinen Tasavalta.

■ Kongo (DR) on luonnonvaroiltaan Afrikan rikkaimpia, mutta kuuluu silti maailman köyhimpiin maihin. Kongon merkittävimpiä luonnonvaroja ovat timantit, hiili ja erilaiset metallit, kuten matkapuhelinten akkuihin tarvittava jo mainittu koboltti.

Katangan kaivoksilla

Kobolttia louhitaan Kongon eteläosissa, Katangan alueella, joka rajoittuu Sambiaan ja sen kaivosalueeseen, Kuperivöhykkeeseen. Louhinta tapahtuu sekä teollisesti että osin epävirallisesti käsisvoimin. Työ on raskasta ja vaaral-

lista ja saa aikaan runsaasti erilaisia terveyshaittoja. Koboltti imeytyy elimistöön hengityksen, ruoansulatuksen tai toisinaan ihon kautta. Keuhkoihin kertyy kovametallipölyä, joka aiheuttaa pölykeuhkosairauksia, astmaa, hen-genahdistusta sekä yskää. Koboltti on luokiteltu syöpää aiheuttavaksi aineeksi ja sen on todettu myötävaikuttavan sydänsairauksien puhkeamiseen.

Terveys- ja ympäristöhaittojen lisäksi kaivosalueen köyhyys pakottaa lapsityöhön. Kongon kaivoksissa työskentelee 50 000 lasta, nuorimmat heistä 7-vuotiaita. Kolmasosa Katangan 140 000 työläisestä on alle 18-vuotiaita. Työskentelyolosuhteet ovat epäinhimilliset. Kaivoksissa on likaa ja kosteutta, mineraalipöly ärsyttää silmiä ja keuhkoja. Kaikki tekevät pitkää päivää pienellä palkalla, joka ei silti takaa perheen toimeentuloa.

Maailemankauppaa vai uuskolonialismia

Kaivannaisten tuotanto ei välttämättä tuo Kongolle sen tarvitsemia vienti-

tuloja. Tuottajamaiden välinen kilpailu laskee hintoja, jotka ovat muutoinkin alttiita maailmantalouden nousuille ja laskuille. Teollisuustuotanto eli tuotteiden jatkojalostus tukisi maan vaurastumista paremmin, mutta se edellyttää pääomia ja esimerkiksi sellaista teknologiaa, jota Kongolla ei ole. Minkäänlaista patenttiratkaisua ei köyhien maiden elintason parantamiseksi ole.

Kaivostoiminta ei näytä Kongossa nostaneen maan kansantaloutta. Siirtomaataustan synkkä haamu kummittelee taustalla ja maa on kansainvälisten kaivosyriyten pelinappula. Rikkaat luonnonvarat eivät ole tuoneet Kongolle – etenkin sen kansalle – juurikaan hyötyä. Pikemminkin päinvastoin. Paikallisväestön pakkosiirrot kaivosten tieltä ja ympäristön pilaantuminen vaikuttavat suoraan miljoonien kongolaisten elämään. Lisäksi kaivostoiminnan tuotoilla rahoitetaan itäisen Kongon sisällissotaa ja sotilaat valvovat kaivoksia sekä kauppareittejä.

Kaivostoimintaa voisi harjoittaa myös vastuullisesti, mutta köyhissä maissa maiden janoamat tai tarvitsemat valuuttatulot ja ulkomaiset investoinnit pakottavat sulkemaan silmät paikallisilta haittavaikutuksilta. Paikallisväestön oikeuksia ei kunnioiteta. Epäsuhta kehittyneiden ja köyhien maiden välillä on tässä suuri. Kaivostoiminta näyttäisi pikemminkin tuovan ongelmia köyhille maille, kuin poistavan niitä.

Kapitalismin luomisvoima Kongossa

Maailmankaupan rikkaiden toimijoiden näkökulmasta Kongossa toimivat täydelliset markkinat: halpaa työvoimaa eikä turhaa lainsäädäntöä häiritsemässä yritystoimintaa sen enempää ympäristön kuin työntekijöiden suojelunkaan osalta.

Puhutaan ”kapitalismin luomisvoimasta”, joka synnytti Suomessa Ahlströmit ja Serlachiuksia. He pitivät omistamiensa yritysten jatkuvuutta tärkeämpänä kuin omien voittojensa suuruutta ja olivat huonoina aikoina valmiita tin-

kimään voitoistaan. Tämän päivän Lehman Brothersien johtajat nostavat omat bonuksensa välittämättä työnantajansa lopullisesta kohtalosta.

Toiminnan riskejä ei edes pyritä hallitsemaan vaan ahneuden annetaan johtaa. Kukaan päättäjistä ei ole kiinnostunut yritystoiminnan vaikutuksista sen työntekijöiden elämään tai ympäristöön. Kongossa toimivat kaivosyhtiöt ovat kaikki ulkomaalaisia, joten todellisen kosketus maahan puuttuu johtajilta, jotka tekevät kaivostoimintaan liittyvät päätökset. He eivät koskaan joudu

vastaamaan päätöstensä seurauksista tai edes kohtaamaan niitä.

Reilumpi maailmankauppa on kuitenkin mahdollista. Esimerkiksi Reilun kaupan puolesta ry:n MakeITfair-kampanja muistuttaa julkisista hankinnoista päättäviä huomioimaan eettiset näkökohdat elektroniikkahankinnoissa. Yksittäisen kuluttajan onkin vaikeampi matkapuhelinviihtäessä ottaa selvää siitä, mikä tuote on tuotettu eettisemmissä oloissa kuin toinen.

teksti: HANNELE SIIKA-AHO

kuvat: ANNA BERGHÄLL

Joitain teknisiä huippusovelluksia on sentään Kongossa aina piisannut.

Ammattiyhdistysoikeudet ovat myös ihmisoikeuksia

■ Paras tapa valvoa työoloja ja työntekijöiden oikeuksien toteutumista työpaikoilla on vapaa ja riippumaton ammattijärjestö.

Amnestyn ay-ryhmä puuttuu ammattiyhdistystoiminnasta aiheutuviin ihmisoikeusloukkauksiin ja poliittiseen vainoon, tekee

yksilötyötä ja tiedottaa ay-aktiiveihin kohdistuneista loukkauksista.

Lisätietoja ryhmästä löytyy mm. facebookista: Suomen Amnestyn ay-ryhmä.

MakeITfair-kampanjasta löytyy lisätietoja sivulta www.makeitfair.fi

Työehtojen heikentäminen vuokratyön kautta lopetettava

■ – Vuokratyöntekijät ovat työpaikoilla usein heittopussin asemassa. Kun käyttäjäyrityksen tilaus loppuu, päättyy myös vuokratyöntekijän työsuhde ja tämä jää tyhjän päälle. Tällainen työsuhteen muodolla kikkaileminen on saatava kuriin, vaati SAK:n järjestöjohtaja **Matti Tukiainen** 8.10. Mikkelissä.

Vuokratyötä tekevien määrä on 2000-luvulla kaksinkertaistunut. Vuokratyöntekijöiden osuus koko Suomen työvoima-

masta on viime vuosina ollut 3–4 prosenttia. Suurin osa vuokratyöntekijöistä työskentelee määräaikaaisissa työsuhteissa, vaikka vakituisen työsuhteen pitäisi heilläkin lain mukaan olla pääsääntönä. Vuokratyöntekijän työsuhdetta pätkimällä työnantaja pystyy laiminlyömään mm. sairausajan palkan maksamisen ja irtisanomisajat.

SAK vaatii kaikille työntekijöille tasaveroista kohtelua. Työntekijöille pitää

taata yhtäläiset oikeudet siitä riippumatta, onko hän vakituksessa, määräaikaaisessa, osa-aikaaisessa tai vuokratyösuhteessa.

– Tästä on kyse myös maakuntien lentoasemilla 7.10. alkaneessa Ilmailualan Unionin työtaistelussa. Vuokratyön kautta työnantaja pyrkii heikentämään työntekijöiden työehtoja ja maksamaan selvästi pienempää palkkaa, mitä IAU:n yleissitovassa työehtosopimuksessa on sovittu, Tukiainen totesi.

Duunari-stipendi jaossa kuudetta kertaa SAK palkitsi nuoren luottamusmiehen

Metallityöväen Liiton Toni Blomster on saanut SAK:n tämänvuotisen Duunari-stipendin. Vuosittain jaossa olevan stipendin myöntämisen perusteena on mm. toiminta oman alan arvostuksen nostamiseksi sekä esimerkillinen ammattiylpeys.

■ 30-vuotias **Toni Blomster** toimii luottamusmiehenä Metso Automation Oy:llä. Blomster on ollut edistämässä järjestäytymistä ja nuorten aktiivisuutta. Hän on toiminut mm. kaksikielisenä työmarkkinatiedottajana Helsinki-Uudenmaan alueella. Koulutiedottamisen yhteydessä Blomster on omia kokemuksiaan esimerkkinä käyttäen perustellut nuorille ammattiliittoon kuulumisen tärkeyttä.

Toni Blomsterilla on reipas tapa esiintyä ja puhua nuorille nuorten omalla tavalla, niin että viesti menee perille.

– Yksi SAK:n tehtävistä on ammattillisen osaamisen arvostuksen lisäämi-

nen. Duunari-stipendi on pieni osa tätä työtä, sanoi SAK:n järjestöjohtaja Matti Tukiainen stipendin luovutuksen yhteydessä.

– Työntekijäammattien arvostus on kääntynyt viime vuosina nousuun. Se on kovan työn tulos.

Duunari-stipendi luovutettiin valtakunnallisten SAK-päivien nuorisoseminaarissa Oulussa. SAK-päivät kokosi viikonlopun ajaksi yhteen noin 600 SAK:laista aktiivia kuulemaan ja keskustelemaan ajankohtaisista työmarkkina-aiheista. SAK:n Duunari-stipendi myönnettiin kuudetta kertaa.

”Kun kukaan ei ole pyytänyt”

■ Edellä oleva on yksi yleisimmistä perusteluista, joita liittoon kuulumattomat antavat.

– Ei vain ole tullut liittyttyä, on toinen syy liittymättömyyteen.

Lähes kaikki suomalaiset pitävät ammattiliittoihin kuulumista tärkeänä. Palkansaajien keskusjärjestöjen keväällä 2008 toimeenpanemasta tutkimuksesta käy ilmi, että 89 prosenttia suomalaisista pitää ammatillista järjestäytymistä tarpeellisena. Nuorissa ikäryhmissä 25–34-vuotiaat ammattiliittoihin kuulumista pitää tärkeänä 89 prosenttia ja 15–24-vuotiaistakin 84 prosenttia.

Nyt sinulla on mahdollisuus auttaa työkaveriasi ja tehdä hänelle liittymisen mahdollisimman helpoksi. Vieressä on kaksi liittymislomaketta. Mikäli et ole varma, kuuluuko työkaverisi liittoon, kysy sitä häneltä ja anna tarvittaessa liittymislomake. Siinä kerrotaan liittymisestä tarkemmin. – Sittenpäähän on ainakin pyydetty.

TEE HYVÄ TYÖ.

Anna tämä työkaverillesi.

Ilmailualan Unioni IAU ry

John Stenbergin ranta 6
Puhelin (og) 4785 71
www.iau.fi

Ilmailualan Unioni IAU ry

Vastaanottaja
maksaa
postimaksun.

Ilmailualan Unioni IAU ry
Tunnus 5015942
00003 VASTAUSLÄHETYS

Työkaverisi on valinnut viisaasti.

Hän on IAU:n jäsen.

Liity sinäkin.

Täytä liittymislomake ja laita se postiin tai liity netissä osoitteessa www.iau.fi. Liittymisaika on päivä, jolloin lomake saapuu liittoon tai ammattiosastoon.

Jäsenmaksu on n. 1,56 (2010) ennakonpidätyksen alaisesta palkkatulosta ja sen voi vähentää kokonaan verotuksessa.

Tärkeimpiä jäsenetuja ovat:

- työ- ja palkkaehdoista sopiminen ja niihin vaikuttaminen
- ansiosidonnainen työttömyysturva
- apua ja neuvoa työsuhteasioissa
- oikeusapu työsuhtekiistoissa
- vakuutusturva
- luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun apu
- jäsenlehti ja ajankohtaista tietoa
- rahanarvoisia etuja ja alennuksia
- virkistysmahdollisuuksia

JÄSENEKSILIITTYMISLOMAKE / JÄSENMAKSUN PERINTÄVALTAKIRJA

Lomake vastaanotettu/liittymispäivä

Suku- ja etunimet (kutsumanimi alleviivattuna)	Henkilötunnus
Lähiosoite	Postinumero ja -toimipaikka
Sähköposti	Puhelin
Ammatti (ei oppiarvo)	Äidinkieli ☐ suomi ☐ ruotsi ☐ muu, mikä _____
Ammattiosasto (IAU täyttää tarvittaessa)	
Edellinen liitto ja työttömyyskassa, sekä eroamisaika	☐ Valtuutan liiton irtisanomaan jäsenyyteni edellisestä liitosta/kassasta sekä liiton ja työttömyyskassan vaihdon yhteydessä luovuttamaan jäsenyyttä koskevat tietoni uuteen liittoon/kassaan.
Työnantajayrityksen virallinen nimi	Lähiosoite
Postinumero ja -toimipaikka	Puhelin
Päiväys ja allekirjoitus	☐ Työnantaja perii jäsenmaksun ☐ itse maksava ☐ Osoitetietojani ei saa käyttää suoramarkkinointiin.

Tällä valtakirjalla työnantaja perii liiton ja työttömyyskassan jäsenmaksun ennakonpidätyksen alaisesta palkkatulosta. Jäsenmaksuperuste ilmoitetaan työnantajalle vuosittain. Tällä valtakirjalla valtuutan myös työttömyyskassan perimään jäsenmaksun työttömyyskassan maksamista ennakonpidätyksen alaisista etuuksista ammattiliiton/työttömyyskassan voimassa olevien päätösten mukaisesti. Valtakirja on voimassa toistaiseksi. Valtakirjan voi peruuttaa kirjallisesti. Valtuutus raukeaa työsuhteen päättyessä valtakirjassa mainittuun työnantajaan. Valtuutus on voimassa, jos työsuhdetta jatketaan enintään kuukauden kuluessa. Tällä valtakirjalla kumotaan mahdollisesti aiemmin antamani jäsenmaksun perintäsopimus. Jos vaihdan ammattiliittoa/ammattiosastoa/työttömyyskassaa, ammattiliitto/ ammattiosasto/työttömyyskassa yhdistyy/purkautuu tai sopimusalani siirtyy toiseen SAK:laiseen liittoon, jäsenyytietoni saa luovuttaa uudelle liitolle.

TAITA, SULJE JA POSTITA.

TEE HYVÄ TYÖ.

Anna tämä työkaverillesi.

Ilmailualan Unioni IAU ry

John Stenbergin ranta 6
Puhelin (og) 4785 71
www.iau.fi

Ilmailualan Unioni IAU ry

Vastaanottaja
maksaa
postimaksun.

Ilmailualan Unioni IAU ry

Tunnus 5015942

00003 VASTAUSLÄHETYS

Työkaverisi on valinnut viisaasti.

Hän on IAU:n jäsen.

Liity sinäkin.

Täytä liittymislomake ja laita se postiin tai liity netissä osoitteessa www.iau.fi. Liittymisaika on päivä, jolloin lomake saapuu liittoon tai ammattiosastoon.

Jäsenmaksu on n. 1,56 (2010) ennakonpidätyksen alaisesta palkkatulosta ja sen voi vähentää kokonaan verotuksessa.

Tärkeimpiä jäsenetuja ovat:

- työ- ja palkkaehdoista sopiminen ja niihin vaikuttaminen
- ansiosidonnainen työttömyysturva
- apua ja neuvoa työsuhteasioissa
- oikeusapu työsuhtekiistoissa
- vakuutusturva
- luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun apu
- jäsenlehti ja ajankohtaista tietoa
- rahanarvoisia etuja ja alennuksia
- virkistysmahdollisuuksia

JÄSENEKSILIITTYMISLOMAKE / JÄSENMAKSUN PERINTÄVALTAKIRJA

Lomake vastaanotettu/liittymispäivä

Suku- ja etunimet (kutsumanimi alleviivattuna)	Henkilötunnus
Lähiosoite	Postinumero ja -toimipaikka
Sähköposti	Puhelin
Ammatti (ei oppiarvo)	Äidinkieli ☐ suomi ☐ ruotsi ☐ muu, mikä _____
Ammattiosasto (IAU täyttää tarvittaessa)	
Edellinen liitto ja työttömyyskassa, sekä eroamisaika	☐ Valtuutan liiton irtisanomaan jäsenyyteni edellisestä liitosta/kassasta sekä liiton ja työttömyyskassan vaihdon yhteydessä luovuttamaan jäsenyyttä koskevat tietoni uuteen liittoon/kassaan.
Työnantajayrityksen virallinen nimi	Lähiosoite
Postinumero ja -toimipaikka	Puhelin
Päiväys ja allekirjoitus	☐ Työnantaja perii jäsenmaksun ☐ itse maksava ☐ Osoitetietojani ei saa käyttää suoramarkkinointiin.

Tällä valtakirjalla työnantaja perii liiton ja työttömyyskassan jäsenmaksun ennakonpidätyksen alaisesta palkkatulosta. Jäsenmaksuperuste ilmoitetaan työnantajalle vuosittain. Tällä valtakirjalla valtuutan myös työttömyyskassan perimään jäsenmaksun työttömyyskassan maksamista ennakonpidätyksen alaisista etuuksista ammattiliiton/työttömyyskassan voimassa olevien päätösten mukaisesti. Valtakirja on voimassa toistaiseksi. Valtakirjan voi peruuttaa kirjallisesti. Valtuutus raukeaa työsuhteen päättyessä valtakirjassa mainittuun työnantajaan. Valtuutus on voimassa, jos työsuhdetta jatketaan enintään kuukauden kuluessa. Tällä valtakirjalla kumotaan mahdollisesti aiemmin antamani jäsenmaksun perintäsopimus. Jos vaihdan ammattiliittoa/ammattiosastoa/työttömyyskassaa, ammattiliitto/ ammattiosasto/työttömyyskassa yhdistyy/purkautuu tai sopimusalani siirtyy toiseen SAK:laiseen liittoon, jäsenyytietoni saa luovuttaa uudelle liitolle.

TAITA, SULJE JA POSTITA.

Teemme sen mahdolliseksi

Oletko varmistanut, että sinulle jää rahaa asunnon oston jälkeen myös autoon?

Kartoitetaan yhdessä kokonaistilanteesi asuntolainan oton yhteydessä.
Näin sinulle jää rahaa nauttia elämästä myös asunnon oston jälkeen.
Meiltä saat hyvät neuvot ja hyvät hinnat.

Soita 0200 3000 (pvm/mpm) ma-pe 8-20 tai tule käymään konttorissamme.
Löydä sinulle sopiva asuntolaina osoitteesta nordea.fi/asuntolaina.

Nordea Pankki Suomi Oyj

Nordea

Osa 5

Kuningaskobra

Työt tökkivät ja loma odottaa heti valovuoden päässä. Rahat ovat hupenneet, vaikka jouluostoksia vasta suunnitellaan. Ystävät ovat joko kiireisiä, kaukana tai mielikuvituksen tuotetta. Synkkä syksy uhkailee muuttumisella liian aikaiseksi talveksi. Mikään ei mene mitenkään paitsi pieleen. Silloin on aika laittaa skraitta jauhaan äreätä foxia. Lyödä viikset tiskiini ja säätää hokkarit asentoon Ruissalo. Sillä kuten sanassa sanotaan: Jos koko ajan kelaat, niin relaamatta delaa.

Kuningaskobra on käännösiskelmä. Alkuperäisen teoksen *Snake Charmer* sävelsi amerikkalainen jazz-kitaristi **Teddy Powell**. Ilmeisen kaksiahaarainen kieli poskessa tehdyt suomenkieliset sanat ovat **Saukin** käsialaa. Esittäjänä puolestaan sen täällä teki tutuksi ensimmäinen todellinen suomalainen naispuolinen iskelmätahti. Nimittäin **Annikki**. Kolmen pisteen viihe on, että kyseisen taiteilijan sukunimi saattaa juolahtaa mieleen, jos muistaa Monrepos 'n. Myöhemmin laulusta ovat eri artistit tehneet lukemattomia versioita. Nykyisin tunnetuin niistä lieinee **Arja Korisevan** rivakkatempoinen ja taustoiltaan aavistuksen karaokemainen tulkinta aiheesta.

Kärmes inter pares

Kuningaskobra, tuttavallisemmin Ophiophagus hannah, ei kuulu kobrien sukuun. Pikemminkin päinvastoin, sillä se pistelee nimikaimansa kylmästi tahi ainakin vaihtolämpöisesti poskeensa sellaisen tavatessaan. Ophiophagus tarkoittaakin nimenomaan käärmeen syöjää. Ravintoympyrä koostuu siis lä-

hes täysin kerälle kiertyvästä, jos kohta liskojenkin kannattaa suhtautua käärmeen läheisyyteen tilanteen edellyttämällä varovaisuudella. Kansanuskomuksien väittämän vastaisesti kuningaskobra ei liioin ole järin myrkyllinen, vaan se on korvannut laadun määrällä. Tämän lähes kuusimetriseksi kasvavan veijarin myrkkyrauhasta nimittäin löytyy lääkettä yhden norsun, tai sille päälle sattuessaan, 20-30 ihmisen kelistämiseen. Siinä sitä on kerta-annostelu kohdallaan.

Maailman suurimman myrkkykäärmeen status ja ärsytettyä levitetty huomiota herättävä niskahuppu, jota silmalasi-kuvio koristaa, ovat taanneet sille täysin oman kategoriansa käärmeiden joukossa. Näyn kiehtovuudesta huolimatta tätä ärsyttämistä ei voi edellä mainittuun viitaten juuri suositella. Kuningaskobra on saanut kantaakseen koko epäkiitollisen "käärmeiden" symbolisen viitan. Voisi jopa sanoa: antanut sille muutakin kuin kasvot. Kaiken tämän on luikertelijamme nurkumatta tehnyt asemansa vaatimalla suurella arvokkuudella ja kunniakkaasti. Ikävä kyllä sen tu-

levaisuus on uhattuna, kuten laulussakin ennakoitaan. Nimittäin kuningaskobran luontainen asuinsija sijaitsee juuri niillä seuduilla, jotka ovat nopeimmin lisääntyvän väestönkasvun ja matkailun aluetta koko maailmassa. Ihminen on viidakkon aateliselle huomattavasti merkittävämpi uhka kuin päinvastoin. Toisin sanoen sitä tavataan villinä Kaakkois-Aasiassa, maissa kuten Intia, Malesia, Thaimaa ja Filippiinit. Kirjoittajalla ei ole tiedossaan, missä kuningaskobraan olisi mahdollista tutustua kesynä.

Ja vähäisempiä maan matosia

Ihmisen ja käärmeen suhde on kautta historian ollut kompleksinen ja eturistiriitojen värittämä. Erityisesti tämä todentuu omassa seemiläisestä kulttuurista versovassa elämänmenossamme. Niin juutalais-kristillisen kuin islamilaisenkin maailmankatsomuksen juuret ovat syvällä siinä maaperässä. Yksiy lienee, että ne ovat syntyneet alueilla, jossa myrkyllisten matelijoiden läsnäolo on ollut, jos nyt ei silmiin, niin ainakin sääreen pistävää. Mikäli maailmanuskontojen ja -kulttuurien alkukoti sijaitsisi Lähi-idän sijaan esimerkiksi Grönlannissa, olisi tilanne epäilemättä toinen. Nyt suorituskykyiset ja notkeasti ekologisen lokeronsa täyttävät, mitä hyödyllisimmät tuhoeläinten torjujat, ovat joutuneet suorastaan sekkä ikaikaisen, että alkukantaisen vihan ja vainon kohteeksi.

Käärme on mielissämme jyrkästi profiloitunut synnin ja pahuuden edustajaksi paratiisin puutarhassa tapahtuneesta

selkkauksesta alkaen. Syntiinlankeemus, kypsän omenan luvatta poimiminen ja sitä seurannut viattomuuden menetys, yhdistettynä käärmeen ja hedelmän muotokieleen kertovat myös omaa tarinaansa patriarkaalisten yhteisöjen halusta säädellä ihmisten yksityisyyttä,

erityisesti sen lihallisempaa puolta. Tätä keskustelua on kuitenkin viime aikoina käyty tiedotusvälineissä kyllästymiseen asti, enkä aio siihen ottaa osaa. Tämä tausta kannattanee kuitenkin ottaa huomioon kun jatkamme eteenpäin, ja mietimme mitä kaikkea.

On piilossa viitakon

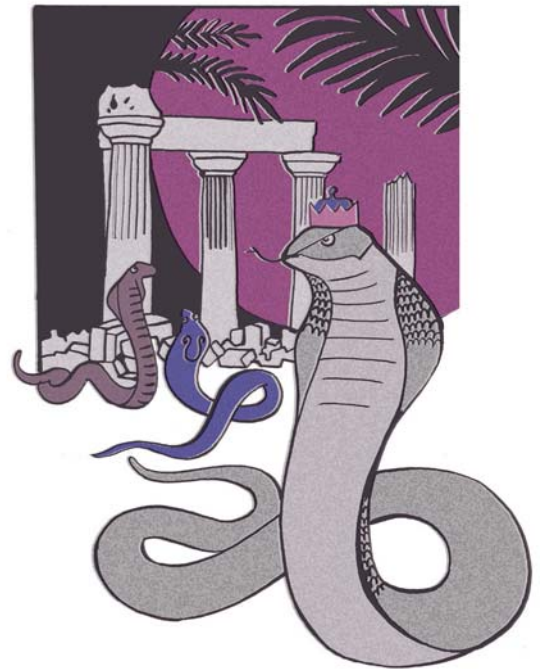
Siellä meitä odottaa vertauskuvallinen kertomus vallasta, salaisuudesta ja luopumisesta. Ja mikä olisikaan jännitetä paremmin luova kehittäminen, kuin karavaanin jolkottava rytmi ja kromaattiset, itämaisen eksoottiset sävelkulut?

Murrettu jazz-kitara keinuttaa meidät suoraan mystisen idän syövereihin. Paikkoihin, jossa adrenaliini-virta tehoittaa aistimme, ja sosiaaliturvatunusta ei kysellä. Olemme ulkopuolisia, joten tarkkailu jää ainoaksi luonnolliseksi osaksemme. Samalla kun lumoutuneena ihailemme kuun kuulautta hylätyn raunion kaatuneiden pilareiden yllä, joita villiintyneet köynnökset kiertävät. Niin sieltä seasta luikertavat aavemaisen hiljaa ja vitkaan esiin varsinaiset pääosan esittäjät. Ensin niitä ilmestyy yksi, sitten kaksi ja lopulta tiheämmin kuin Nokian-kännykän matopelin vaativimmalla tasolla.

Hyvän jutunkertojan suorastaan käärmeenlumoajan vangitsevalta taidolla Saukki kuvaa kulissit tarkasti rajatuilla runokuvilla, mutta ei kuitenkaan tyhjentävästi. Hän ikään kuin houkuttelee kuulijan oman mielikuvituksen liikkeelle täydentämään aukkoja. Miltä kobrien tanssi oikein näyttää? Tanssivatko ne yksin, tai ehkä pareittain? Vai oikeinko menuetti-muodossa ja piirissä ne pistävät vatsallaan koreasti? Osallistujista Kuningas on ainoa, jonka ilmi-asu huomioidaan. Hänestäkin kertoja mainitsee vain tanssin huojuvan liikekielen ja tehtäviin liittyvän ulkoisen tunnusmerkistön: kruunun ja suomujen valkoisen värin. Jarruttaakseni nopeimpia arvioita, kiirehdän toteamaan, että en usko tähän kuvaukseen sisältyvän kuitenkaan rasistista arvolutausta. Konteksti viittaa mielestäni pikemmin-

kin iän tuomaan arvokkuuteen. Sen sijaan samaan aiheeseen liittyvä toinen huomio on mielestäni toteamisen arvoinen. Se on ympäröivän kobra-kansan täydellinen persoonattomuus. Edes vallanperijä ei mitenkään erotu joukosta. Ainoa kenen kanssa ”vanhin valkoinen” käy tanssien vuoropuhelun on kuu, jota kohti hän ulkoisen vallan symbolinsa kohottaa. Tulee hakematta mieleen edessämme olevan maailman myrskyissä ja markkinatoreilla koetellun viisauden, joka luopuu maallisesta pyrkimyksensä voimiensa huvettua, siirtyäkseen kaltaistensa seuraan. Kukaan paikallaolijoista ei kykene nousemaan samalle tasolle. Heidän osansa on jäädä käärmeiksi vailla ominaisuuksia. Ei kenties ole täysin ristiriitaista tulkita seuraavasti: **Marsalkka Mannerheim** kuoli -51, maassamme käytiin erittäin riitaisat ja sekavat presidentinvaalit -56 ja Kuningaskobra ilmestyi samana vuonna. **Sauvo Puhtila**, oikea henkilö tekstin takana oli kolmentoista nimimerkin mies, joka ei julkisuudessa radiotoimittajan työnsä lisäksi juuri viihtynyt. Kätketyminen suorien vastausten antamiselta, ja naamiroleikit olivat ilmiselvästi hänen bravuurinsa.

On tietysti sekin mahdollisuus, että taikuri vain vetäisi kiireesti kanin hatusta kun sellaista tarvittiin. Tekstiinhän on jäänyt ilmiselviä huolimattomuuksia. Temppele vaihtuu palatsiksi kesken kaiken ja viidakosta soitto kantautuu. Kukas siellä oikein soitteli? Kobrat

vai? Näppäilivätkö näppärin sormin kitaraa vai paukuttivatko rumpua? Ei kannata juuttua epäoleellisuuksiin, sillä pian saamme nähdä.

Loiston palatsin

Tässä kohdassa viittaaan yllä olevaan väliotsikkoon lyhyesti, mutta sen enempää en aio tällä kertaa käsitellä Finlainen henkilöstöpolitiikan menneisyyttä tai nykyisyyttä. Ennakkoavustus vihjaa, että joudun siihen työni puolesta vielä useasti palaamaan.

Kiinnostavampi lähestyminen on verrata kobrien vallanvaihtoa yhtiökoukukseen. Voimme helposti nähdä näissä tapahtumissa tiettyjä eroavaisuuksia, mutta ehkä kuitenkin enemmän samankaltaisuuksia. Lukijan kannalta ei varmaankaan ole tarkoituksenmukaista käydä tekstiä läpi parivertailuna osakeyhtiölain kanssa, joten oion hieman ja oletan.

Tapahtumat laulussa tuntuisivat viittaavan siihen, että Oy Serpent, Snake & Son Ab on vaikeuksissa. Ainakin toimialan kasvuodotukset ovat heikohkot. Kyseessä on viimeinen kobra-valtakunta, jolla on ollut aina vaikeuksia luoda strategisia kumppanuuksia. Investoinnit ulkomaille ovat epäonnistuneet ja omas-

Annikki Tähti (oik. Airi Annikki Tähti-Tiensuu) s. 5.12.1929 Helsinki

- Yksi Suomi-iskelmän kultakauden suurimmista
- Kuningaskobran lisäksi tunnettuja levytyksiä ovat mm. Balladi Olavinlinnasta, Muistatko Monrepos'n ja Laulu kahdesta pennistä
- Nousi kypsällä iällä uudestaan taivaalle esittämällä laulun Pieni Sydän Aki Kaurismäen elokuvassa Mies vailla menneisyyttä 2002
- Pitkäaikainen Muusikkojen Liiton ay-aktiivi

ta pääomastakin on vain rauniot jäljellä. Hermostuneisuutta osakkeenomistajien keskuudessa aiheuttaa myös kokeen hallituksen puheenjohtajan yllättävä, mutta järkähtämätön päätös siirtyä eläkkeelle. Asioista perillä olevat tahot ovat toki jo sihissee käytävillä seuraajasta. Eivät kuitenkaan sillä tavoin, että se rikkoisi sisäpiiritiedon hyväksikäytöstä säädettyjä lakeja ja eettisiä normejakin vain nimellisesti. Tilanne on niin latautunut, että kokoukseen saapuneet eivät tahdo pysyä nahoissaan. Ymmärtäähän sen, käärmeiden konklaavistahan tässä on kysymys. Jännitys kasvaa lopulta yli sietokyvyn rajan. Osakkeenomistajat pienimmästä suurimpaan alkavat kuin transsissa tanssia vanhan hallituksen puheenjohtajan ylistykseksi. Mystinen hetki koittaa ja vallansiirto tapahtuu. Kenelle ja kuka sen päätti? Se jää valtaosalle osallistujistakin arvoituksiksi. Sitä vaan ei jouda kauan murehtimaan, sillä autuas tunne voimakkaasta mukana olemisesta uuvuttaa pian viidakon väen taas tilikaudeksi.

Nippu kerälle

Yhteen kysymykseen ei laulu kuningaskobrista suoraan vastaan. Miten ”vanhan jo valkoisen” lopulta kävi sen huojuttua matkoihinsa? Voimmehan perustellusti olettaa, että matelijoiden maailmassa ei kultaisia kädenpuristuksia tunneta. Haluaisin kuitenkin valaa uskoa Kuninkaan pärjäämiseen varsinaisen uran jälkeenkin. Perustelen väitteeni hänen vuosikausia kestäneellä asemallaan vartijana aarteiden. On syytä uskoa viidakon peittävän sen veran pätäkää kuin kobra-vanhus herrasmiehen elämäntyylin säilyttääkseen tarvitsee. Eihän omaisuuttaan nyt sinne kannata jättää, missä koi syö, ruoste raiskaa, saamamiehet vaativat ja murenee jo pinta marmorin.

Teksti: JM KOSKINEN
Kirjoittaja kärsii offofobiasta
Piirroukset: SANNA KALLIO

Kuningaskobra

*On piilossa viidakon, suojassa temppelin raunion.
Valtakunta viimeinen silmälasikäärmeiden
vain viidakko tuntee sen.*

*Illan tullen tanssimaan kobra saapuu piiloistaan.
Raunioilla kimaltelee kuu.
Kobra vanhin valkoinen nousee pystyyn huojuen.
Viidakosta soitto kantautuu.*

*Niin piilossa viidakon marmoripaasilla raunion
alkaa tanssi hiljainen silmälasikäärmeiden
vain viidakko kuulee sen.*

*Kun kruununsa kultaisen kobrista vanhin jo valkoinen
kuuta kohti kohottaa uuden loisteen paadet saa.
On aika nyt tullut sen.*

*Vartijana aarteiden, kobra vanha valkoinen
nähty on myös loiston palatsin.
Mutta voimat viidakon voittaneet jo kiven on
– murenee jo pinta marmorin.*

*On kobrien kuninkaan aika nyt luopua kruunustaan.
Kobra vanha, valkoinen tanssii kauas kadoten
niin viidakko peittää sen.*

*Illan tullen tanssimaan kobra saapuu piiloistaan
raunioilla kimaltelee kuu.
Kobra vanhin valkoinen nousee pystyyn huojuen,
viidakosta soitto kantautuu.*

*Niin piilossa viidakon marmoripaasilla raunion
alkaa tanssi hiljainen silmälasikäärmeiden
vain viidakko kuulee sen.*

Niilo Sauvo Pellervo Puhtila s. 27.4.1928 Helsinki

- Sauki tai... Jim, Merja, S. Puustinen, P. L. Saarinen, Pekka Saarto, Salla S., Santeri, Jukka Terä, Tikka, Timjami, Solja Tuuli, ehkä sittenkin Veikko Vallas
- Pitkän linjan yleisradiolainen, toimittajasta viihdepäällikköön
- Sanoituksia Pikkuoravista hengelliseen musiikkiin arviolta 9000
- Kun Puhtila otti vastaan sekä Reino Helismaa- että Juha Vainio-palkinnot, niin siinäkin keskeisin osa suomalaisen iskelmämusiikin lyriikan historiasta jo tulikin mainittua

TYÖ

muuttaa maailmaa
ja muuttuu
maailman mukana

■ Työn nimikkeitä on monenlaisia, on vakinaista ja määräaikaista työtä, kokopäivä ja osa-aika työtä. On talkootyötä, pakkotyötä sekä lapsi- ja orjatyötä, joskus jopa yhteistyötä. Selvitellessäni työn merkitystä, törmäsin monenlaiseen työhön. Vai miltä kuulostavat suojatyö tai kuntouttava työ, entä kansalaistyö tai silpputyö? Pelkästään työ-alkuisia yhdyssanoja löytyy Suomen kielen perussanakirjasta seitsemältä sivua, alkaen työajasta, päättyen työympäristöön.

Kuka tekee?

Aina voi kysyä, ketkä sitten tekevät työtä? Tekeekö esimerkiksi virkamies töitä hoitaessaan virkaansa, tai kansanedustaja edustaessaan äänestäjäkuntaansa? Onko työ joidenkin ihmisten yksinoikeus, velvollisuus tai vain hyvä harrastus, vai pelkästään ihmisen pakollista toimintaa. Voidaan todeta, että kaikki ihmiset tekevät jonkinlaista työtä, mutta palkkatyön tekeminen on jo hankalampaa, koska se edellyttää, että joku suostuu maksamaan tehdystä työstä palkkaa.

Palkkatyö sisältää monia muita työn käsitteitä, olivat ne sitten kokopäivä-, patkä- tai osa-aika työtä tai jotain muuta. Uskaltaisin tähän ryhmään lukea

Työ sanana esiintyy kirjakielessä Agricolan ajoista lähtien. Työllä tarkoitetaan ylipäänsä ihmisen toimintaa, oli sitten kyseessä elannon hankkiminen tai vapaa-ajan toiminta. Teemme työtä, jotta saamme tarkoittamamme ja haluamamme asiat hoidettua. Työ on myös merkittävä osa hyvinvointiamme. Työllä rahoitamme yhteiskuntamme toiminnan ja sosiaalisen turvamme. Tämän turvan merkitys korostuu juuri työn kautta, sillä olemme siirtyneet sosiaalisen perusturvan kautta ansioidonlaiseen sosiaaliturvaan. Työllisyyden ja työllistymisen osuus yhteiskunnassa on erittäin tärkeää, jotta huoltovarmuus ja -suhde säilyisivät hyvinä.

Ns. Itkumuuri Kajaanissa. Itkumuuri rakennettiin vuosina 1932–33 työttömyystöinä. Tämä muurin rakentaminen oli yksi työmaa, jolla pyrittiin helpottamaan Kainuun työttömien ahdinkoa 1930-luvun pulavuosien aikana. Palkkana oli suolasilakkaa ja jauhoja.

myös ne virkamiesten ja kansanedustajienkin ”työt”, saavathan he sentään jonkinlaisen korvauksen tekemisistään.

Työ ennen

Suomi oli 1900-luvun alussa maatalousvaltainen maa, jossa lähes seitsemän kymmenestä sai elantonsa maataloudesta. Elintaso ei ollut läheskään sitä mistä nykyajan ihminen nauttii. Päivät olivat raskaita ja pitkiä, lomia ei tunnettu. Silloinen työvoima muodostui paitsi itsellisistä talonpojista, myös torppareista, mäkitupalaisista, rengeistä ja piioista. Oli toki myös monenlaisia ammattimiehiä ja -naisia, jotka toimivat ammatinharjoittajina. Näitä olivat sepät, suutarit, räätälit, ompelijat, katontekijät ja niin edelleen. Heidän pääansionsa tuli muusta kuin maatyöstä. Koulutetumman väestön ammatteja olivat esimerkiksi opettaja, kirjuri, köyhäintarkastelija ja kirjanpitäjä. 1900-luvun puoliväliin tultaessa, enää noin 40 % väestöstä sai elantonsa suoraan maataloudesta. Vuosituhannen lopulle tultaessa luku oli pudonnut alle seitsemään.

Muutos

Sota muutti yhteiskuntamme. Sen jälkeinen aikakausi oli nopeaa kehitystä. Sotakorvausten maksaminen edellytti teollista tuotantoa. Eri teollisuusalojen syntyminen ja kasvu olivat varsin rajua, joka lisäsi nopeasti ammattityövoiman tarvetta. Erityisesti naisten osuus perinteisten töidensä rinnalla kasvoi. Jo sota-aika oli vaatinut naisten kodin ulkopuolelle suuntautuvaa työpanosta laajassa mitassa, miesten ollessa rintamalla. Kansa vaurastui ja muutti maalta kaupunkeihin. Luotiin pohjaa hyvinvointivaltiolle. Sosiaaliturva kehittyi ja tasa-arvoisempi elämänmuoto laajeni kun kaikille taattiin mahdollisuus vähintään peruskoulutukseen ja siitä tuli maksutonta. Sodan jälkeen luotiin merkittävässä määrin telakka- ja muuta raskasta teollisuutta, metsä- ja paperiteollisuutta laajennettiin ja nykyaikaistettiin. Autoistuminen myllersi kulje-

Oy Metsä-Botnia Ab:n Äänekosken tuotantolaitokset. Tehdas on erikoistunut tuottamaan sellua painopaperin ja kartongin valmistamiseen. Tehdas on huippukunnossa ja tekniikaltaan parhainta käytettävissä olevaa tekniikkaa. Kuva on esimerkki suomalaisen työn ja hyvinvoinnin selkärangasta, niin menneinä aikoina, kuin myös tulevaisuudessa. Vaikka olemme omaksumassa tänä päivänä nykyistä tieto- ja palveluyhteiskuntaa ja siirtymässä ”uuden työn” ääreen, voidaan silti sanoa, että Suomi on elänyt ja elää edelleen vahvasti metsästään ja sen tuomasta osaamisesta. Metsillä on merkitystä myös hyvinvointimme kannalta.

tustyöt, tarjoten aivan uusia mahdollisuuksia. Kuljetusala on tänä päivänä yksi suurimpia työpaikkojen tarjoajista. Sen piirissä työskentelee suoraan tai välillisesti lähes puoli miljoonaa ihmistä.

Koulutuksen myötä ihmisille avautui mahdollisuuksia uudentilaisiin ammatteihin ja työuralla etenemiseen.

Vauhtia

Kolmessakymmenessä vuodessa teollisuus ja palvelut ohittivat maatalouden suurimpana työllistäjänä. Eri vaiheissa yhteiskunta koki suurlakon, lähes täydytyöllisyyden ja suurtyöttömyyden ajan. Vertailun vuoksi vuonna -75, 60 000 ja -76 ja -77 yli 100 000 työtöntä. Väliin mahtuivat öljy- ja energiakriisien sekä hätätilahallitusten ajat. Mutta ennen kaikkea ihmisten varallisuus kasvoi. Suomi siirtyi kolmannen luokan maasta lähes kertaheitolla johtavien maiden joukkoon elintason ja hyvinvoinnin osalta. Yhteiskunnan muutos vaikutti myös eri ammattien arkipäiväistymiseen.

Ennen 2000-luvun alkua, palveluelinkeinot ohittivat teollisuuden työpaikkojen määrässä. Monet ennen menestyneet teollisuuden alat katosivat halvempiin maihin. 1900-luvun loppupuolella maasta oli hävinnyt lähes koko vaateteollisuus. Telakka- ja muu raskas konepajateollisuus on siirtynyt suuressa määrin muihin maihin, joskaan ei välttämättä halvempiin, mutta suurempiin ja tehokkaampiin yksiköihin. Samoin on käynyt elektroniikka- ja sähköteollisuuden. Parasta aikaa suurien muutosten alla on suomalainen paperi- ja puunjalostusteollisuus.

Yrityksiä

Maineikkaat yhtiöt, jotka ovat olleet rakentamassa maan hyvinvointia, ovat siirtyneet ulkomaisten omistajien käsiin tai lakanneet olemasta fuusioiden kautta.

Myös pankkisektori on lähes kokonaan siirtynyt ulkomaille, puhumattaan laivaliikenteestä. Miten on käy-

mässä ilmailuteollisuuden, joka sekin on murroksessa? Tämä kaikki on vaikuttanut vähentävästi työn määrään ja työpaikkojen olemassaoloon.

Kaikki suinkaan ei ole tehottomuuden syytä, vaikka monasti niin puhutaan, vaan siihen on vaikuttanut maailmanlaajuisesti vaatimukset vapaasta liiketoiminnasta ja vapautuneet rahavirrat sekä huonot päätökset yhteiskunnan ja ihmisten kannalta.

Aiemmin työpaikat ovat olleet pitkäjänteisen, yrittävän sekä oikeudenmukaisen ilmapiirin tulos. Näinä päivinä suuntaus näyttää olevan patkä- ja vuokratyöhön. Voidaan puhua jopa hetkityöhön, jossa työnantajat palkkaavat tarvittavan työvoiman vain hetkeksi. Tällöin on kyse vain siitä, kuka suostuu halvimmalla tekemään.

Tulevaisuus

Työ on alituisessa muutoksessa. On eletty erilaisia aikakausia, milloin säänneltyä, milloin sääntelemättömiä. Olemme siirtyneet agraarikulttuurisesta työntestä, teollistumisen kautta jälkiteolliseen ja siitä eteenpäin informatiiviseen ja globaaliin työhön. Olemme jälleen kerran "uuden työn" kynnyksellä, jossa pyritään saamaan työntekijöiden kaikki osaamisen ja toimintakyky uudella tavalla yhteisöjen käyttöön, mutta millä hinnalla.

Tuleeko meistä uusia "makitupalaisia", jotka vuokraavat työpanostaan takvarkkia vastaan?

Entä ilmailualalla?

Perinteisesti ilmailuala on ollut yksi kirjavimpia aloja, mitä tulee ammatilisiin nimikkeisiin. Ilmailun lyhyen historian aikana on tarvittu muiden muassa lentäjiä, perämiehiä, lentoemäntiä ja stuertteja, puhelunvälittäjiä, mekaanikkoja ja asentajia, potkurinveistäjiä, kokkeja, keittiöapulaisia, kuormaajia, lentoasemanhuoltajia, toimitusjohtajia ja uutukaisina viime päivinä mainitut laaduntarkkailijat, muutamia mainitakseni. Näitä voisi luetella lukemattomia. Osa ammateista on edelleen tarpeellisia, osan jo poistuttua käytöstä,

Lufthansan Airbus A380-841 laskeutumassa testi- ja koulutuslennolta Tukholmasta 15.09.2010 Helsinki-Vantaa lentoasemalle. Lentoyhtiö oli kartoittamassa pohjoismaisia lentoasemia tämän koneen mahdollisia operointeja varten. Tämäkin lentokone tarvitsee toimiakseen monien eri ammattialojen osajia.

kuten yleensä työelämässä käy teknisen kehityksen mennessä eteenpäin.

Nykyajan tehostamisajatuksat muuttavat kuitenkin työympäristöä erityisen voimakkaasti. Suuntaus on, että varsinaisen liiketoiminnan ulkopuolella olevat toiminnot siirtyvät omiksi ryhmikseen ja muodostavat oman palvelun. Näitä edustavat lentoyhtiöistä irtautuneet osat tai muuten alalle tulleet uudet yhtiöt. Tämä siitä huolimatta, että ilmailuala on monien säännösten ja määräysten alainen. Tulokkaat kiristävät kilpailua ja saavat yleensä aikaan olosuhteita, joiden vallitessa pyritään heikennyksiin työntekijöiden oikeuksia ja ansioita kohtaan.

Toisaalla lentoyhtiökuvio on muuttumassa ja on muuttunutkin jo vuosien aikana. Ennustetaan, että maailmalta on sijaa vain muutamalle suurelle yhtiölle. Monessa maassa, jopa yli rajojen, on jo tapahtunut fuusioita, joiden seurauksena on syntynyt satojen lentokoneiden ja kymmenien tuhansien työntekijöiden yhtiöitä. Nämä taas tarvitsevat laajoja ulkopuolisia palveluja, joiden hoitamiseen eivät aivan pienten yhtiöi-

den resurssit riittä. Toiminnot muuttuvat maailmanlaajuisiksi, aivan kuten on jo tapahtunut esimerkiksi vaate- ja perinteollisuudessa.

Toinen merkittävä muutos on halpalentoyhtiöt, joka sinänsä ei ole mikään uusi ilmiö. Jo 70-luvulla oli niin sanotusti halvalla lentäviä. Muistaako joku vielä sellaisen mainoslauseen kuin ”markalla etelään”. No joo, ehkä hiukkasen horjuen, mutta...

Muutokseksi voidaan sanoa myös matkailualan monitoimiyhtiöiden syntymistä. Ne ovat yhdistelmä monista erilaisista matkailun alalla toimivista yrityksistä yhden brändin alla. Nämä monitoimiyhtiöt koostuvat lento-, laiva-, matkatoimisto-, hotelli- ym. yhtiöistä. Ne kilpailevat perinteisten yhtiöiden kanssa, jotka ovat luopuneet esimerkiksi hotelleistaan, tarjoamalla matkailun kokonaispaketteja kuluttajille.

Kuinka paljon ilmailu työllistää suomalaisia tulevaisuudessa jää nähtäväksi. Selviö on, että tekniikan kehittyessä tietyt ammattiryhmät tulevat vähitellen poistumaan ja uusia tulee tilalle. Paine muualta on kova ja kotoiset yhtiöt yrittävät järjestellä toimintojaan omasta mielestään kustannustehokkaiksi. Tehostamisen kohde on usienmiten työntekijät. Yritykset tavoittelevat joustavampia työaikoja, osa-aika- ja vuokratyövoiman käytön lisäämistä ja niin edelleen. Pyrkimys työn järjestämiseksi uudelleen on käynnissä. Eikä se välttämättä tapahdu aina työntekijän kannalta parempaan suuntaan.

Kuvat ja teksti: Pekka Hintikka

Juttusarjan aiemmin ilmestyneet osat:
Johdanto Unioni 4/10, **Työ** Unioni 5/10
Tulevat osat: **Hyvinvointi** Unioni 6/11,
Työhyvinvointi Unioni 1/11

Voit lähettää työhön, hyvinvointiin ja työhyvinvointiin liittyviä viestejä osoitteeseen työjhyvinvointi@gmail.com, kiitos.

Lentokone murskasi miehen jalat

Alla kaksi samoin otsikoitua pysäyttävää uutista maailman lentoasemilta, jotka jokaisen lentokoneiden kanssa työskentelevän tulisi lukea. Talvi lähestyy, ja pito-olosuhteet vaikeutuvat aiheuttaen kotimaisilla kentillä vielä oman lisähaasteensa. Erityisesti kannattaa huomioida, että kummassakaan tapauksessa kokemattomuus ei ollut osatekijänä.

■ Kokenut työntekijä ei ehtinyt liikuvan lentokoneen alta ajoissa.

58-vuotias Kööpenhaminan Kastрупin lentokentän pitkäaikainen työntekijän jäi Scandinavian Airlines lentokoneen alle maanantaina 27. syyskuuta ja menetti molemmat jalkansa. 31 vuotta kentällä työskennellyt mies oli asettamassa pyöräkiiloja Airbus A340:n päätelineen alle. Tuntemattomasta syystä hän oli siellä edelleen koneen liikkuessa.

Lentokentän viranomaisten mukaan hänen jalkansa jäivät päälaskutelineiden pyörien alle.

Työntekijä selviytyi hengissä tapaturmasta, mutta hänen molemmat jalkansa jouduttiin amputoimaan polvesta alaspäin. Kriisiryhmä lähetettiin Kastrupin lentokentälle antamaan tukea miehen työkavereille.

The Copenhagen post online

<http://www.cphpost.dk/news/local/87-local/50100-mans-legs-crushed-by-jet.html>

■ Mekaanikko loukkaantui vakavasti, kun Air Indian lentokone, joka oli lähdössä lennolle New Delhistä, rullasi miehen jalkojen yli. Lentokone, jossa oli 53 matkustajaa murskasi **Ram Kishoren** jalat sen jälkeen kun hän poisti pyöräkiilat koneen päälaskutelineiltä.

Onnettomuus tapahtui kun Mumbaihin matkalla ollut kone oli lähdössä matkustajaportilta sunnuntaina 18.7. klo 19:30 paikallista aikaa, The Times of Indian kertoo uutisessaan.

Kishore, 45, kiidätettiin tapahtuman jälkeen paikalliseen sairaalaan kriittisessä tilassa.

Intian siviili-ilmailuviranomaiset ovat ilmoittaneet tutkivansa tapah-tuman.

News.com.au

<http://www.news.com.au/travel/news/passenger-plane-crushes-mans-legs/story-e6frfq80-1225894365145#ixzz1221YVhYg>

Jalat tai jopa henki vaarassa

■ Vuosien 1971 ja 1992 välisenä aikana sattui 45 pushback onnettomuutta joissa useimmissa vammat osuivat jalkoihin. Valitettavasti neljässätoista tapauksessa ihminen menetti henkensä.

Tilastotietoa asiasta http://flightsafety.org/ao/ao_may_aug94.pdf. Raportissa kerrotaan mm. että kahdella loukkaantuneella oli liian lyhyt lähetysluurien johto.

Korvatulppien käyttöohjeet

Oikea tapa suojata kuulo korvatulpilla

Käyttö

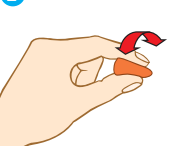
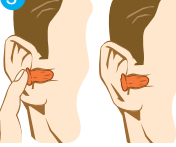
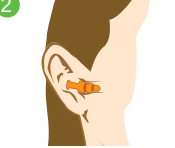
- Perekdy korvatulpan käyttöohjeisiin ja noudata niitä

Valinta

- Vältä liiallista suojaamista ympäristöissä, – joissa on vain vähäistä melua valitsemalla sopivin tulpaa tilanteen mukaan. Ota huomioon melutasot ja oma kommunikointitarpeesi muiden työntekijöiden kanssa. Sinun on myös voitava kuulla työpaikan mahdolliset varoitussäänimerkit

Kunnossapito

- Tarkista ennen tulppien käyttöä, onko niissä likaa, vaurioita tai ovatko ne kovettuneet – hävitä sopimattomat tuotteet välittömästi.
- Varmista hygienia hävittämällä kertakäyttötulpat käytön jälkeen.
- Asianmukaisesti hoidettuina uudelleenkäytettävät korvatulpat voivat kestää 2–4 viikkoa. Puhdista tulpat miedolla saippuavedellä ja huuhtelee. Säilytä tulpat kotelossa, kun et tarvitse niitä.
- Puhdista sangallisten korvatulppien tynnyt säännöllisesti

Suoraan käytettävä	Kierrettävä	Uudelleen käytettävä	Nauhallinen	Howard Leight® -korvatulppien käyttövihjeitä
 1 Kurota vapaalla kädellä pään yli, vedä korvaa ylös ja taakse ja työnä tulpaa syvälle korvakanaavaan. 2 Korvatulpat on asetettava kuvan mukaisesti. Lopeta tulpan työntäminen sormen koskettaessa korvaa. 3 Tulppien ollessa oikein paikallaan niiden ei tule näkyä, kun toinen henkilö katsoo sinua edestäpäin.	 1 Kierrä puhtain käsin koko tulpaa mahdollisimman kapeaksi, rypistymättömäksi lieriöksi. 2 Kurota vapaalla kädellä pään yli, vedä korvaa ylös ja taakse ja työnä tulpaa syvälle korvakanaavaan. 3 Pidä tulpaa paikallaan 30–40 sekuntia, jotta tulpaa ehti täysin laajentua korvakanaavassa. Tulppien ollessa oikein paikallaan niiden ei tule näkyä, kun toinen henkilö katsoo sinua edestäpäin.	 1 Pitäen kiinni kannasta kurota pään yli ja vedä korvaa kevyesti ylös ja taaksepäin. 2 Työnä korvatulppaa niin, että kaikki laipat ovat kunnolla korvakanaavassa. 3 Tulpan ollessa oikein paikallaan sen kanta voi näkyä, kun toinen henkilö katsoo sinua edestäpäin.	 1 Kohdista nauha leuan alle yllä esitetyn mukaisesti. Purista korvatynnyt käsin sopivan syvälle korvakanaavaan sisäänpäin suuntautuvalla liikkeellä. 2 Suojaustaso on tehokkaampi, kun vedät korvaa kuvan mukaisesti ylös ja taakse. 3 Paina meluisassa ympäristössä nauhaa kuvan mukaisesti kevyesti sormenpäillä sisäänpäin. Tällöin sinun ei tulisi tuntea merkittävää vaimennuseroa.	Oikein paikallaan Jos jompikumpi korvatulppa ei vaikuta olevan paikallaan oikein, irrota ja aseta se uudelleen. Irrotus Poista tulpaa korvasta puristamalla ja hitaalla kiertoliikkeellä. Kuuntelukoe Ollessasi meluisassa ympäristössä korvatulpat paikalleen asettettuina aseta kämmenet kupikiskorviesi päälle ja siirrä sitten kädet pois. Korvatulppien pitäisi vaimentaa ääntä siinä määrin, että korvan peittäminen kämmenellä ei tuota merkittävää vaimennuseroa.

Sperian Protection Nordic AB
Strandbadsvägen 15
SE-252 29 Helsingborg, Ruotsi
Asiakaspalvelu (SE): +46 42 88 200
Vaihe: +46 42 88 100
Faksi: +46 42 73 968
info@nordic@sperian.com

**Sperian Protection Nordic AB -
Suomi**
Valimotie 27 A
FI-00380 Helsinki
Puh: (09)6949 625
Faksi: (09)6949 875

VASTUUVAPAUTUSLAUSEKE: Jos edellä mainittuja suosituksia ei noudateta, korvatulppien suojauskyky ja toiminnallisuus on heikentynyt vakavasti. Tästä voi seurata käyttäjälle vaikutuksia, joihin Sperian Protection -yhtiö ei voida pitää vastuullisena. Sperian Protection ei voi taata, että tämän kuulosuojaimen käyttäjä voi kuulla ja ymmärtää kaikenlaiset toimintaympäristön varoitussignaalit ja läheisyydessä olevien henkilöiden puheen. Varoitussignaalien ja taustamelun äänentaso ja taajuus voivat vaihdella tilanteen mukaan.

VAROITUS: Kaikki kuulosuojaimet antavat rajoitetun suojauksen. Käyttäjä on vastuussa tämän laitteen asianmukaisesta valinnasta, käytöstä, hoidosta ja kunnossapidosta. Väärä valinta (mukaan lukien ali-/ylisuojaus), käyttötapo tai huolto voi johtaa kuulon vakavaan heikkenemiseen. Mikäli sinulla on kysyttävää tämän tuotteen käytöstä, ota yhteyttä työturvallisuusvalvojan tai Sperian Protection -yhtiöön.

HP500 RPI 01/08

**HOWARD
LEIGHT**
by SPERIAN

Tämäkin loppuu aikanaan

Finnair-tekniikan, josta puhun yhtenä kokonaisuutena, tulevaisuus näyttää ainakin tänne ruohonjuuritasolle entistä epävarmemmalta. Toivon vilpittömästi, että joku osoittaa väittämäni vääräksi.

Tekniikkaan ei ole palkattu moniin vuosiin koulusta valmistuneita. Nuoria on otettu kesätöihin liian vähän, ja lyhyen tutustumisen jälkeen heille ei ole tarjottu töitä. Nuorissa on aina tulevaisuus, erityisesti jos haluamme jatkossakin olla eturivin toimija alallamme Euroopassa. Tämä välttämätön panostus on tehtävä viimeistään nyt. Eläköitymisen vauhti kiihtyy, ja tulevina aikoina 60-70 työntekijää poistuu joka vuosi riveistämme. Keski-ikä on jo nyt 47 vuotta, ja nousee kokoajan.

Kunpa nuoret olisivat todellisuuden tienneet, kun tämän alan valitsivat. Alan vaihto lienee useimmilla edessä, jos jatko-opiskelu ei ole mielessä. Aiemmillä lupauksilla ei ole katetta. Yhtiön linja puhuu puolestaan – toki varsin erilaista kieltä.

Vuokratyövoiman käyttö on lisääntynyt huomattavasti. Tämä on jo nyt laskenut omien työntekijöiden motivaatiota ja viihtyvyyttä. Vuokratyöstä sovittiin aluksi, että sitä käytetään työkuorman ”piikki”-paikoissa. Hups` heijaa. ”Piikki” on ollut auki koko vuoden.

Arvon johtajat. Olkaa varovaisia kun teette diilejä heidän kanssaan, sillä toistaiseksi haalareissa lukee Finnair, ja asiakkaat myös odottavat, että koneita huoltaa samainen yhtiö. S-comilla on jo nyt kansankielinen vastineensa, jota en tässä sano, jotta Unioni-lehti säilyttäisi korkean profilinsa.

Rehellisyys on suomalaisten perisynä. Oletan matkustajien olevan kiinnostuneita siitä, kuka lentokoneet todella huoltaa, ja missä se tapahtuu. Kuka kertoisi rehellisesti missä kaikki isot Airbusin koneet (A-330 ja A-340) sekä myös muu kalusto yhä enenevässä määrin on huollettu?

Saihan tässä sentään osallistua tulevaisuuden rakentamiseen tekemällä vakautussopimuksen. Se on kohta päätöksessään. Kuinka sen tavoitteet ovat toteutuneet tai toteutumassa? Se jää nähtäväksi. Pikkujohtajat ja -päälliköt ovat toteuttaneet sitä, niin kuin ovat parhaaksi nähneet. Järjestelmällisesti, oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti se ei ainakaan ehdi enää toteutua. Valitettavasti. Kokonaisuuden hallinnalle antaisin kouluarvosanaksi asteikolla 0-5:een ykkösen. Niin paljon on virheitä tehty, että veri ei kierrä päässä.

Emoyhtiö keskittyy ydintoimintaan. Onko huoltokorjaamo enää tarpeen? Tästä ollaan montaa mieltä, ja kuten aina, riippuu keneltä kysytään. Totuus tällä hetkellä taitaa olla, että 2011 helmikuusta - lokakuuhun meillä ei ole nimiksikään töitä. Mikään ”oma yhtiö” ei voi olla huomioimatta tällaista kuoppaa ilman, että se ei ryhtyisi tarvittaviin toimenpiteisiin. Päätämmekö itse tekniikan asioista, niin henkilöstön kuin talouden suhteen? Epäilen. Olemme tiukasti talutusnuorassa ja sätkimme kuin marionettinuket, kun käskyjä sataa pääkonttorista. Allekirjoittaneella oli toisenlainen näkemys aikanaan paljon puhutusta ”omasta yhtiöstä”.

Edellä mainitut asiat huomioonottaen työnantajalla on nyt etsikköaikansa.

Markus Berg

”

Kuinka itsenäisesti Finnair-tekniikka päättää taloudestaan ja henkilöstönsä tulevaisuudesta?

Olen pahoillani ja surullinen siitä, jos suomalaista huippuosaamista ollaan lopettamassa näin. Tekniikka ei tule ikinä olemaan samanlainen, jos sen annetaan mennä. Peruspilari ei ole vain rapautunut, vaan se on poissa.

Tämä oli lyhyt filosofia, ja varmaan vain osa totuutta, niin kuin aina kaikki puheet ja kirjoitukset. Mikä on koko totuus? Sen tietävät vain harvat, jos hekään.

TIMO YLETYINEN

Kirjoittaja on IAU:n edustajiston jäsen

REINDEERSPOTTING

– Ei punaista tupaa, ei perunamaata

Tämä on dokumenttielokuva tavallisen elämän unelmasta, joka on läheinen meille kaikille, mutta niin kaukainen elokuvan päähenkilölle Janille. Jani asuu kaupungissa, jossa omien sanojensa mukaan on talvella liian paljon lunta ja kesällä liian kylmä. Sieltä hän tahtoo vain koko ajan pois.

■ Dokumentti ajoittuu vuosille 2003–04. Tuohon aikaan Jani oli noin parikymmenen vuoden ikäinen.

Suurimmasta osasta ikätovereitaan hänet erotti ohut neula, jolla annostellaan huumausaineita suoraan suoneen. Tässä tapauksessa kyse on subutexista. Heroiinin korvaushoidossa käytettävästä lääkkeestä, jota saa muun muassa Ranskasta erittäin helposti.

Jani suuntaakin Pariisiin yhdessä ystävänsä Joonas Neuvosen kanssa, josta alkaa heidän kattavahko Etelä-Euroopan kiertueensa.

Dokumentin on ohjannut Joonas Neuvonen. Syy siihen että elokuva tuli levitykseen vasta seitsemän vuoden jälkeen tapahtumista on jokseenkin ilmeinen. Neuvonen joutui tällä välin jemm-

mailemaan kuvaamiaan nauhoja mm. ilmastointihormissa siinä pelossa, että poliisi takavarikoi kamat. Puhun tietysti nyt hänen kuvauskamoistaan. Yhdessä lukemassani haastattelussa Neuvonen sanoo seuraavaa:

– En tunne yhtään nistiä, joka olisi lopettanut huumeiden käytön kytien vietyä kamat.

Eikä lopettanut Neuvonenkaan dokumentaristin uraansa virkavallan takavarikoitua kameran. Hän jatkoi sinnikkäästi kunnes oli saanut uudet kamat tilalle. Rahaa kyseisiin kamoihin piti hankkia aina ison rapakon takaa San Franciscosta asti. Kauas kotoaan ehti myös Jani, joka 26-vuoden iässä kuoli Kambodzassa. Kuolinsyy ei lehtitietojen mukaan liittynyt huumeisiin.

Lopputulos huumaa

Kuvaus on onnistunut. Dokumentti

ei saarnaa. Äänityskin ylittää julkaistavan materiaalin laatuksynnyksen. Neuvonen kuuluu samaan porukkaan jota on kuvannut. Dokumentissa ei siis ole usein tyypillistä toimittajan näkökantaa, joka katselee tapahtumia väkisin hieman siinä esiintyvien henkilöiden yläpuolella. Kamera on mukana ikään kuin yhtenä henkilönä läpi tapahtumien kulun. Jää täysin katsojan oman harkinnan ja omantunnon varaan, millaisen mielikuvan hän muodostaa, tai asenteen ottaa, huumeisiin yleensä ja niiden käyttäjiin. Tämä ”haasteellinen tehtävä” on nähtävästi ollut elokuvataustakamion mielestä liian haasteellinen alle 18-vuotiaille. Elokuva saikin kannettavakseen k-18 leiman, joten alle 18-vuotiaat joutuvat ratkomaan kantojaan vanhempiensa seurassa.

VESA SUNI

Viidestä poikki ja uudet sakit

– Ei mutta sehän on Sepi.

– Eeeei, Masa #%-kele, seminaarista tässä olen tulossa. Vähän huippaa purkupalaveri vielä nupissa. Piti heittää jonkun verran pitkää päätyyn ja pikkumusta reppuun.

– No mites itse tilaisuus?

– Kuule kyllä nyt on niin, että koko tää juttu menee ihan uusiksi. Nyt on kato äijät puikoissa. Tiimit on ihan hiihtoliiton juttuja. Menneen talven lumia. Nyt pitää olla joukkue. Sellainen winning... joukkue. Tajuutsä ME ollaan joukkue. Kyllä mun Masa täytyy sulle sanoo.

– Niin suthan koulupeleissä huudettiin aina viimeisenä kun olit vähän pulukka ja enemmän tietokoneista kiinnostunut.

– Joo mut se konsultti, tosi vanha lions-klubilainen, numero 79, joku auringokuningas, niin se sano että hyökkäyssininen on pyhä, siellä ei saa menettää kiekkoa.

– Toihan on ihan selvä. Just arvoja ja sitoutumista tästä on puuttunut. Pyhyiden tunnetta. Tuohan on selkeä, hieno strategia, missio ja visio. Oliko se siinä?

– Ei kun tämä oli vaan pieni osa. Sitten se vielä sano että maalilla tulee puutavaraa.

– Metsäteollisuus onkin ollut pitkään vaikeuksissa. Tosi hieno, että niillä menee välillä vähän paremmin. Sanoiko se

yhtään että mistä niitä tulee. Oliko sillä joku kanta puutulleihin?

– Kaverilta. Kaverilta tulee kuulemma puutavaraa. Ikävä kyllä se tulee selkään, mutta se pitää vaan ottaa vastaan niin. Ei bisnestä voi tehdä ilman mustelmia. Pitää vaan pitää lapa jäässä, niin saa nimen lehteen. Ja on se kuitenkin parempi kuin kahvaaminen.

– Mä olen samaa mieltä, kahvaamista ei oikein voi sietää. On parempi lähtee sitten mukaan tanssiin.

– Noin juuri se sanoi. Vaan tosi kovat jätkät uskaltaa lähteä tanssiin.

– Mutta yksi juttu laittaa mut vähän miettimään. Miten meidän oikein käy kun alkaa famous game seven?

– Mä olen aina...

Tässä kohdassa Leo Bardy, joka on seurannut ja pelannut pallopelejä välillä liiankin suurella intohimolla yli viidenkymmenen vuoden ajan keskeyttää tarinan. Hänen viestinsä on seuraava. Pelien ja joukkueiden maailma on lähellä parasta sosiaalista oppia mitä kuvitella saattaa. Lainalaisuudet ja asetelmat muistuttavat niin paljon elämää yleensä, että ne menevät toisilta sekaisin. Kenttä on kuitenkin rajattu, peliin valituille tarkoitettu ja sen sisäiset asiat jäävät sinne. Sitä ei pidä sotkea todellisuuden kanssa.

LEO BARDY

”

Vangilla oli karatessa musta vyö.

UNIONIN ILMESTYMINEN 2010

Numero 6 ilmestyy 3.12.
aineisto toimitukseen 15.11.

UNIONIN ILMESTYMINEN 2011

Numero 1 ilmestyy 11.2.
aineisto toimitukseen 24.1.
Numero 2 ilmestyy 15.4.
aineisto toimitukseen 28.3.
Numero 3 ilmestyy 17.6.
aineisto toimitukseen 30.5.

ILMOITUSKOOT JA HINNAT (alv 0%)

koko sivu, 180 x 230 mm, 240 €
1/2 sivua, 180 x 115 mm, 120 €
2/6 sivua, 118 x 115 mm, 80 €
1/6 sivua, 57 x 115 mm, 40 €

SAK ja lennonjohtajat solmivat yhteistyösopimuksen

■ SAK ja Suomen Lennonjohtajien Yhdistys SLJY ovat 20.10. kansainvälisenä lennonjohtajien päivänä allekirjoittaneet yhteistyösopimuksen. Sopimus on voimassa vuoden, ja sen aikana selvitetään edellytykset SLJY:n täysjäsenyydelle SAK:ssa.

Yhteistyösopimuksen mukaan SAK tukee lennonjohtajien sopimusta ja edunvalvontatoimintaa muun muassa tarjoamalla tietoa, taustatukea, koordinaatioapua ja tilastotietoja SLJY:n käyttöön. SLJY puolestaan antaa asiantuntemustaan SAK:n käyttöön mm. toimittamalla tietoa lennonjohtajien työmarkkinatoiminnan ja kansainvälisen yhteistyön edistymisestä.

Suomen Lennonjohtajien Yhdistys SLJY on perustettu vuonna 1952. Yhdistyksellä on noin 270 jäsentä, jotka edustavat yli 90 prosenttia Suomen kaikista lennonjohtajista.

Toistaiseksi SLJY ei kuulu mihinkään työmarkkinakeskusjärjestöön. Yhdistyksen puheenjohtajana toimii **Antero Utunen**.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöön SAK:hon kuuluu tällä hetkellä kahdeksan kuljetusalojen ammattiliittoa, jotka edustavat yli 110 000:tta alan työntekijää. Kaiken kaikkiaan SAK:lla on 21 jäsenliittoa, joissa on yhteensä yli miljoona jäsentä.

Kuvakulma kaipaa lukijan näkökulmaa

■ Onko sinulla tukevalla kulmanoilla otettuja valokuvia, joiden tulokulman uskot yllättävän Unioni-lehden lukijat kulman takaa?

Lähetä sellainen meille. Mitään aihevalintaa ei katsota alta kulmain, mutta lentoasemien kulmilla näpätty ovat etusijalla. Auta meitä tekemään kuvakulmasta laajakulma elämään.

Ota yhteyttä toimitukseen ja sovi kuvien lähettamisestä.

Yhteystiedot iau@iau, tai 09-478571

KUVAKULMA

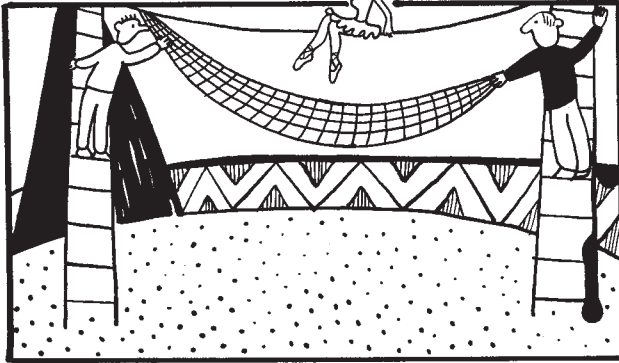

Vesa Sumi

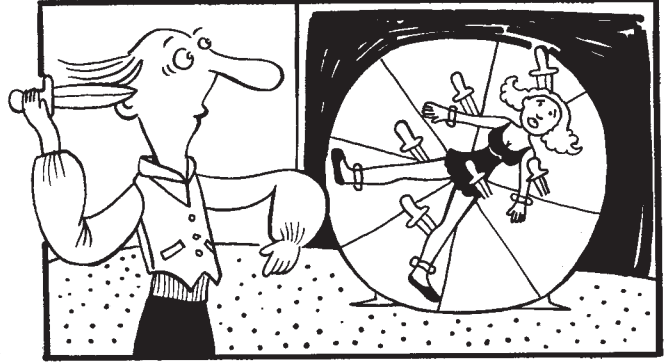
Suomen Lennonjohtajien Yhdistys SLJY:n tulevaisuuden suunnitelmat ovat ehkä selkenemässä. Yhdistyksen puheenjohtajana toimii Antero Utunen.

Työturvallisuus on...

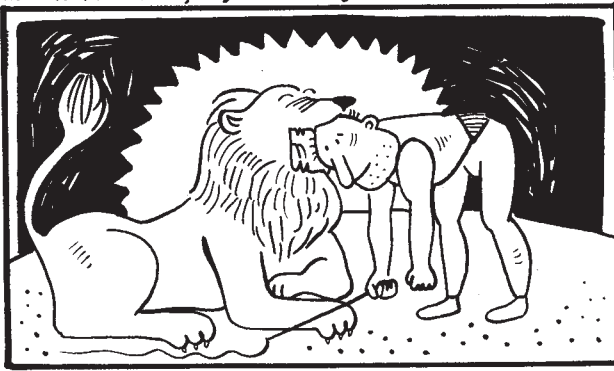
...suunnittelua...

...ammattitaitoa...

...luottamusta työryhmän harjaantuneisuuteen...

...ja varautumista pahimpaan.

© JM Koskinen & Sanna Kallio

Ilmailualan Unioni IAU ry

John Stenbergin ranta 6
PL 337
00531 HELSINKI

Puhelin: (09) 4785 71 (vaihe)
faksi: (09) 4785 7250
sähköposti: etunimi.sukunimi@iau.fi
kotisivut: www.iau.fi

Puheenjohtaja Juhani Haapasaari (09) 4785 7220
Varapuheenjohtaja Reijo Hautamäki (09) 4785 7221
Liittosihteeri Juha-Matti Koskinen (09) 4785 7225
Sopimussihteeri Arto Kujala (09) 4785 7222
Työympäristösihteeri Pekka Kainulainen (09) 4785 7227
Taloussihteeri Ari Miettinen (09) 4785 7228

Jäsenasiat: Ari Miettinen (09) 4785 7228
jasenasiat@iau.fi

Ilmailu- ja Rautatiekuljetusalan Työttömyyskassa

Toimisto on avoinna arkisin klo 9.00–14.00

osoite: Kaisaniemenkatu 10, 00100 HELSINKI
faksi: 09 47857 209

kassanhoitaja Paula Seppälä p. 09 47857 200
kassanhoitaja Sari Meling p. 09 47857 202
kassanhoitaja Mirva Tuomi p. 09 47857 203
kassanhoitaja Kari Kallio p. 09 47857 201

email: etunimi.sukunimi@iau.fi
kotisivut: www.irkatk.fi

On aika vaikuttaa

LUOTTAMUSMIESVALINNAT

1.12.2010–31.1.2011

Luottamusmies toimii
työntekijöiden edustajana
kun neuvotellaan sopimusten
ja lakien soveltamisesta tai
työelämän kehittämiseen
liittyvistä asioista. Hän
myös edustaa työntekijöitä
työntekijöiden ja työnantajan
välisissä erimielisyyksissä.

■ Joulutammikuussa valitaan pääluottamusmiehet ja työalueiden luottamusmiehet.

Pääluottamusmiehen valitsevat keskuudestaan Ilmailualan Unionin ammattiosastojen jäsenet. Isommissa, tai laajalla alueella toimivissa yrityksissä valitaan lisäksi työalueiden luottamusmiehiä.

Luottamusmiehillä on erittäin tärkeä rooli työntekijöiden edustajina työpaikoilla, kannattaa siis porukalla käydä vakavia keskusteluja ehdolle asetettavien henkilöiden halusta ja mahdollisuuksista toimia parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden eduksi.